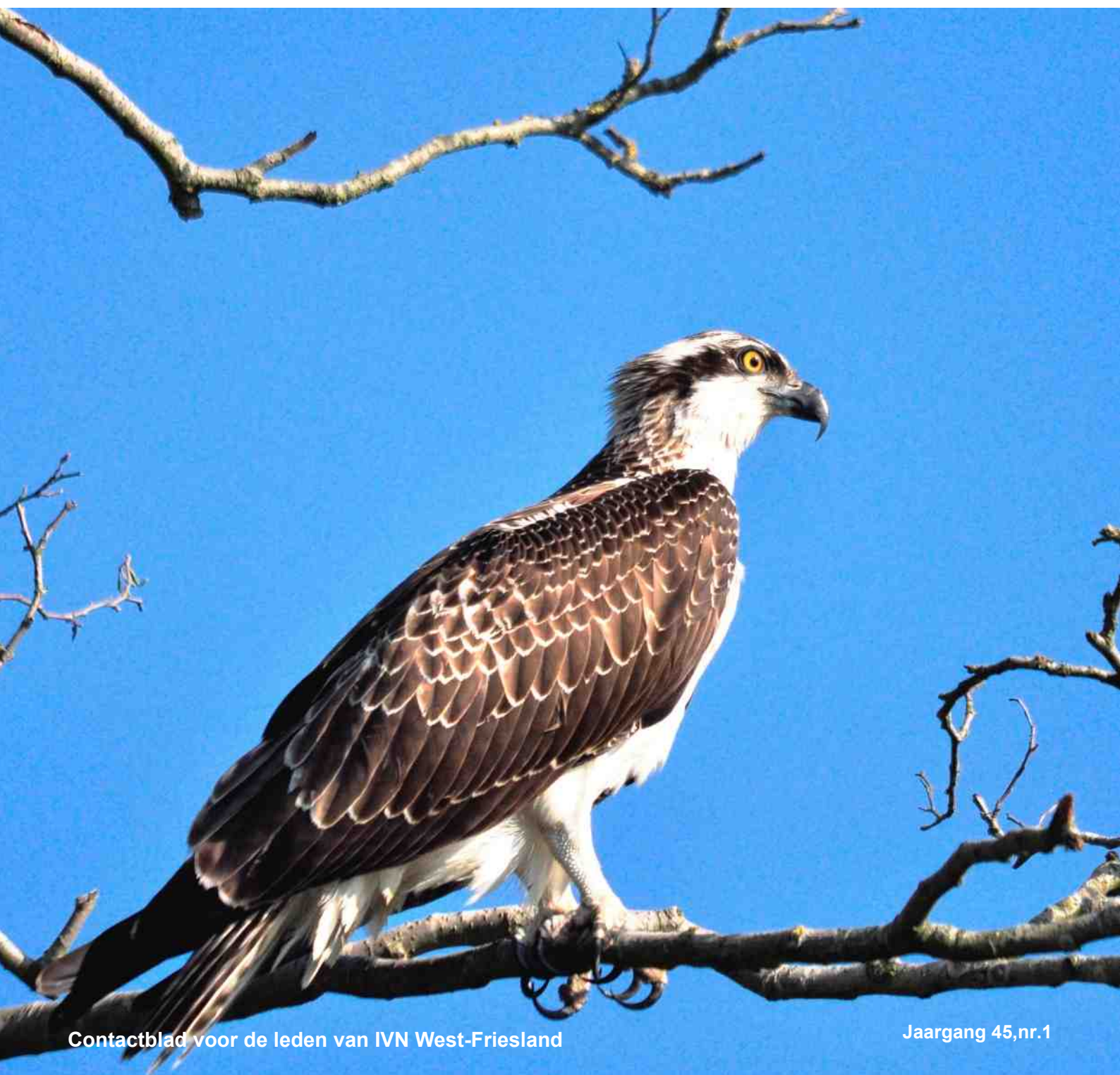

Alchemilla

Winternummer 2017

Colofon

De Alchemilla verschijnt viermaal per jaar in een oplage van 375 exemplaren.

Het IVN, instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, is een landelijke vrijwilligersvereniging met regionale afdelingen.

Omdat de IVN afdeling West-Friesland ervan overtuigd is dat werken aan een gezond leefmilieu belangrijk is voor ons, voor kinderen en voor u, houdt het zich bezig met allerlei natuuractiviteiten.

Het lidmaatschap kost € 24 per jaar. U ontvangt dan dit afdelingsblad en het landelijke IVN-blad Mens en Natuur.

De Alchemilla wordt gedrukt bij Editoo B.V. in Arnhem

Kopij naar redactie@ivn-westfriesland.nl

IVN afdeling West-Friesland

NME centrum: Streekbos Paviljoen

Postadres: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

Telefoon: 0228 520486

Email: info@ivn-westfriesland.nl

Website: www.ivn-westfriesland.nl

Facebook: www.facebook.com/ivnwestfriesland

Twitter: <https://twitter.com/ivnstreekbos>

Nummer KvK: Noordwest-Holland 40624859

RSIN-nummer: 809409914

ANBI: www.ivn-westfriesland.nl/ANBI

Het NME centrum is iedere zondag geopend van 13.00 - 17.00 uur

Dependance:

Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud

Contactpersonen

IVN afdeling West-Friesland organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen neemt u dan contact op met onderstaande contactpersonen

Redactie Alchemilla:

Astrid Bijster (zie Bestuur)

Lisbeth van Lintel, T: 0228 517005,

E: l.van.lintel@ivn-westfriesland.nl

Michelle Prins, T: 06 22049814,

E: m.prins@ivn-westfriesland.nl

Hans Verhoeven, T: 0228 515137,

E: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Joke Tilgenkamp, T: 0229 235101

E: j.f.tilgenkamp@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Duurzaamheid : Geert Veldhuis

T: 06 52618372, E: g.r.veldhuis@ivn-westfriesland.nl

PR / Persberichten: Toos Brink

T: 0228 512316, E: t.brink@ivn-westfriesland.nl

Publieksactiviteiten: Frieda Bus

T: 0228 541489, E: f.bus@ivn-westfriesland.nl

Scholenwerk: Frieda Bus (zie publieksactiviteiten)

Exposities: Beppie van der Wegen

T: 0228 322338, E: b.vd.wegen@ivn-westfriesland.nl

IVN website: Rob den Hartog (zie Bestuur)

Vaarexcursies: Theo Ruiter

T: 0228 515797, E: th.ruiter@ivn-westfriesland.nl

Weidevogelwerkgroep: Geert Pietersen (zie Bestuur)

Knotwerkgroep: Rob Rijswijk

T: 0228 561642, E: r.rijswijk@ivn-westfriesland.nl

Ecowerkgroep: Louis van Wegen

T: 0228 316825, E: l.van.wegen@ivn-westfriesland.nl

IJsvogelwerkgroep: Douwe Greydanus

T: 0228 720119, E: d.greydanus@ivn-westfriesland.nl

Inventarisatie Streekbos: Hans Verhoeven

T: 0228 515137, E: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Egboetje: Henk Lanting

T: 0220 313430, E: h.lanting@ivn-westfriesland.nl

Cursussen: Astrid Bijster (zie Bestuur)

Paddenstoelenstudiegroep PWF: Wil Stelling

T: 0228 315307, E: w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Werkgroep Natuurkoffer: Marianne Ouwerkerk

T: 0228 582303, E: m.ouwerkerk@ivn-westfriesland.nl

Bestuur

Voorzitter: Geert Pietersen

T: 0228 523565

E: g.pietersen@ivn-westfriesland.nl

Secretaris: Gé Kenter

T: 0228 513362

E: g.m.kenter@ivn-westfriesland.nl

Penningmeester en

Ledenadministratie: Rob den Hartog

T: 0228 517593

E: r.den.hartog@ivn-westfriesland.nl

Rekeningnummer:

IBAN/Rekeningnummer: NL13 RABO 0167 7601 57

t.n.v. IVN afd. West-Friesland

Leden van Bestuur:

Astrid Bijster

T: 0229 275673

E: a.bijster@ivn-westfriesland.nl

Eleonora de Boer

T: 06 54254117

E: e.de.boer@ivn-westfriesland.nl

Foto's

Foto voorkant:

Visarend

Foto : Fred Weel

Foto achterkant:

Ecoproject in de sneeuw

Foto : Marianne Ouwerkerk

Foto pagina 7 : Hans Verhoeven

Foto pagina 20 : Hans Verhoeven

Sponsors

Sponsors :

WFO notarissen, ABZ Seeds, KlimparkStreekbos, Westfriesland fonds, RABO bank, Autobedrijf Julius BV, Incotec : pagina 26

Voorwoord

Geert Pietersen

Vorig jaar schreef ik in het voorwoord van het winternummer over de klimaatconferentie in Parijs met daarin de hoop dat deze een succes zou worden. Nu weten we dat de uitkomst positief was. Alle landen verplichtten zich om de gemaakte afspraken uit te voeren. Een doorbraak en een trendbreuk met het verleden! Hoewel hier en daar nu weer twijfel wordt gezaaid ben ik er toch van overtuigd dat de omslag definitief is en dat duurzaamheid de leidraad voor de toekomst is. Bij IVN West-Friesland is dat zeker het geval. Alle werkgroepen doen verslag van hun activiteiten in het afgelopen jaar en in bijna alle artikelen is ook duurzaamheid aan de orde. Het lijkt ook wel of er steeds meer artikelen worden aangeleverd. Dat geeft aan op hoeveel terreinen IVN-ers in West-Friesland actief zijn.

En dat is nog niet alles. Er waren ook speciale activiteiten zoals de trouwe leden dag voor allen die 25 jaar of langer lid zijn. We hebben hen bedankt voor alles wat zij voor IVN hebben gedaan; mede dankzij hun inzet kon IVN de actieve vereniging worden die ze nu is.

En we keken ook buiten West-Friesland. Twee natuurgidsen gingen naar Texel om een week in de Slufter te gidsen, een hele belevenis zo blijkt uit hun verhaal. Anderen zochten het verder op, in Spanje, om daar bijzondere vogels te bekijken of, nog verder naar Armenië en Georgië. Daar kun je flora en fauna zien waar wij nog nooit van hebben gehoord. Gelukkig is alles op film vastgelegd en kunnen wij het resultaat in januari en maart 2017 met eigen ogen zien.

Ook in Het Egboetje is er veel georganiseerd, de open dag was een groot succes en er is een geheim pad aangelegd. Nu maar hopen dat het lang geheim blijft.

Eind mei hebben we gevierd dat we al weer 5 jaar ons onderkomen in het Streekbos Paviljoen hebben. Daar zijn we nog steeds heel blij mee. Ter gelegenheid van dit jubileum hebben we twee nieuwe paden, het Kabouterpad en het Wonderpad in gebruik genomen. Van de routes is een mooie wandelbeschrijving gemaakt.

In het Ecoproject kon de plas worden uitgediept. Met de uitgegraven grond zullen we een ijsvogelwand inrichten. Ook voor het Ecoproject is een routebeschrijving gemaakt waarin je kunt lezen wat je onderweg tegenkomt.

En dan is er natuurlijk nog het nieuwe onderkomen voor de boot dat we met steun van sponsors hebben kunnen bouwen. We verwachten dat de Wilskracht medio december daar z' n onderkomen zal hebben.

Al deze activiteiten dragen er toe bij dat IVN in West-Friesland een bekende naam is en dat steeds meer mensen de weg naar ons vinden en onze activiteiten waarderen.

Helaas kende dit jaar ook een schaduwzijde. In juli overleed onze vrijwilliger en bestuurslid Adri Bozelie. Wij zullen haar blijvend herinneren door in het voorjaar een boom te planten in Het Egboetje, het terrein waar ze graag actief was. Ook kregen enkele vrijwilligers te maken met ziekte. Wij leven met hen mee en wensen hen van harte beterschap.

Vanaf deze plaats hartelijk dank aan alle leden en vrijwilli-

gers die zich in het afgelopen jaar voor het IVN hebben ingezet. Door onze gezamenlijke inzet hebben we weer een grote bijdrage kunnen leveren aan de natuurbeleving van veel mensen.

Ik wens ieder een goed 2017 toe met de hoop dat het voor ons allen een mooi jaar mag worden.

Van de bestuurstafel

Gé Kenter

Allereerst wat over de voortgang van het boothuis. We schrijven nu eind november en als u dit leest is alles al achter de rug en ligt de boot waarschijnlijk al in z' n nieuwe onderkomen.

Eind november is aannemer Koper gestart met de bouw. Die begon met het in elkaar schuiven van de buizen en controle van de beschoeiing langs de walkant.

Vervolgens is het afsluithek in de buis gemonteerd.

Daarna werd op 23 november de geul uitgegraven waarin de buis werd geplaatst. Hierbij waren de pers, vertegenwoordigers van het RSW en van het IVN-bestuur en de coördinatoren van de Wilskracht aanwezig. De verwachting is dat medio december de klus geklaard zal zijn.

Een fotoreportage van het werk vindt u verderop in deze Alchemilla.

Bij het IVN kampen enkele leden momenteel met een ernstige ziekte. Veel mensen willen hen graag hun steun betuigen. Dit kan uiteraard op eigen initiatief. Het bestuur houdt deze zaken uiteraard ook goed in de gaten en zal waar nodig altijd een kaart en/of een bloemetje sturen. Dit wordt verzorgd door de secretaris. Als coördinatoren namens een werkgroep ook een kaart met hierop hun naam willen sturen, dan kan dat ook. Hiervoor liggen kaarten in het S.P. In de rechterkast vindt u daar een map Wenskaarten.

Ook is er overlegd over de wenselijkheid van het aanvragen van een VOG (Verklaring voor Onbesproken Gedrag). Evenzo wordt er gewerkt aan een beleidsplan voor de komende jaren. Beide onderwerpen komen aan de orde op de A.L.V. waarvan u de uitnodiging met de agenda in deze Alchemilla aantreft.

Tot slot een mooie winterse periode gewenst!

Rectificatie

Redactie

Heel vervelend: de sterfdatum van Adri Bozelie in het In Memoriam in het herfstnummer moet zijn 22-7-2016 ipv genoemde 22-6-2016.

Excuses van de redactie

10 dagen Armenië en Georgië in één uur film

Tjalling James

Vrijdag 20 mei 2016 vloog ik naar Tbilisi om van daaruit een cultuur- en natuurtocht te maken door oostelijk Georgië en Armenië.

Per bus en met een lokale gids reden we richting de 5047 m hoge berg Kazbek in de Grote Kaukasus.

Zes dagen na aankomst liepen we de grens met Armenië over, want er werd geen Georgische bus noch reisgids toegelaten.

Armenië is Russisch gezind en Georgië focust op Europa en dat botst.

"We", dat zijn mijn 22 oud-collega's van onder meer de Provincie Noord-Holland; met botanici, ornithologen, hydrologen, planologen en wat wij zelf noemen: deskundologen (waarvan 22 fotografen en één filmer).

De film beleeft zijn première in het Streekbos Paviljoen op 8 maart 2017.

Een beschrijving van filmbeelden: Georgië.

Via de door de Russen aangelegde military road reden we naar de noordelijke (grote) Kaukasus waar een enorm lange rij vrachtwagens dagenlang stond voor de Russische grens in Kazbeg.

Bij een bezoek aan de op 2000 m hoog gelegen middel-eeuwse Sameba kerk liepen we door het Wildemanskruide, de Kievitsbloemen en gentianen, terwijl boven ons de Vale gier cirkelde en de Roodmus "please too meet you" kwinkelerde.

Op de besneeuwde Javaripas op 2400 m hoogte passeerden we glanzende natte kalkafzettingen en bezochten we een megalomaan mozaïek dat het Russisch Georgisch vriendschapsmonument voorstelde. Lelijk? Een kwestie van smaak. In ieder geval imposant.

Door het steppelandschap en onder de Stepperearend naar het zuiden rijdend, zwermde de Rosse spreeuwen en Isabeltapuiten rond de bus.

Verrassend was het om af en toe een blauwe Scharrelaar te zien.

Glibberend ging de bus over een nauwelijks verharde weg langs olie pompende jaknikkers. We vlogen zelf ook af en toe, maar dan dòòr de bus als iemand van ons "STOP" riep, omdat er een Roodkopklauwier of Alpenheggenmus gespot werd.

21 Foto toestellen bleeften en één camera zoemde dan.

De tocht ging verder door de Grote en de Kleine Kaukasus, langs hoge bergen, woeste rivieren en door canyons gelidtekende hoogvlaktes.

De rit ging door steden en dorpen met voor ons onleesbare lettertekens (Mchedroeli) soms Cyrillisch en soms ook in begrijpelijk Engels.

Georgië is een prachtig land met gletsjers, subtropisch regenwoud en steppen en her en der grote grazende kuddes schapen.

Ook in Armenië kwamen we met de bus terecht in enorme kuddes, begeleid door half nomadisch levende Yizidies die op zomertrek waren uit lager gelegen dorpen naar grazige bergweides.

Intrigerend was het om hoog boven de hoofdstad Yerevan

(782 voor Chr.!) de besneeuwde berg De Ararat te zien. De berg waar de Ark van Noach strandde.

De ruim 4000 m hoge vulkaan ligt net in Turkije, op de grens van Iran, Azerbeidzjan en Armenië. Daar schuren Islam en Christendom, Koerden, Turken en Armenen langs elkaar. We hebben meer dan 150 vogelsoorten gezien of gehoord, want daar kwamen we vooral voor, en verder Armenen met mooie, getekende gezichten.

Vrouwen met hoofddoekjes in de Armeens Orthodox Christelijke kerk die me aan Mariabeeltenissen deden denken, zo melancholiek konden ze kijken met alle redenen daartoe: Er wonen 2 miljoen Armeniërs in het land en 4 miljoen in Georgië, en naar schatting 7 miljoen in de rest van de wereld.

Monumenten herinneren aan de genocide van 1915.

Opvallend langs de wegen waren de publieke sleutelplaatsten voor auto's, bestaande uit twee verhoogde betonnen rijsporen, en veel bemande verkoopstalletjes waar je gepofte maïs, uitstekende wijn of vis kon kopen.

Hier en daar het wrak van een afgedankte autobus en soms een bewoonbaar gemaakte olietank.

We bezochten prachtig in het landschap passende eeuwenoude Christelijke kerken van natuursteen en in de bergen uitgehakte kloosters. (David Gareja).

De grens met Azerbeidzjan was letterlijk een landschappelijk hoogtepunt, met bijzonder gekleurde rotsformaties en fraaie fresco's in grensgrotten.

Er werd naast de Russische grenswacht (!) gevochten: Twee Rock agames (hagedissen) leverden felle strijd met elkaar.

In de warme zon fladderden de Parelmoervlinder, de Phegeavlinder en zweefde de Hommelkolibrie.

Wat niet meer vloog was de MIG straaljager bij het Mikoyanmuseum dat na een telefoontje met de thuis zittende beheerder voor ons open ging. De afkorting MIG komt van Mikoyan en zijn broer Goerevitsj.

Na dit museumbezoek, waar ook een Russische Wolga auto bij de inventaris hoorde, reden we naar een 3200 m hoog gelegen onderzoeksstation, waar op een bevroren meer een Strandleeuwerik rondscharrelde.

Verder onderweg passeerden we half nomadisch levende veehoudende Yizidies, die 's winters in de lager gelegen dorpen bivakkeerden.

Een fotostop bij de Aziatische Rotsklevers, Grijze gors, Rotslijsters, Rotszwaluwen en Steenbokken.

Op de oude zijderoute stapten we uit bij een Caravanserai. Een grote sobere basaltstenen herberg voor handelsreizigers en vee uit 1300.

Weer terug naar het noorden zagen we vele stalletjes met Forel en Houting langs de weg staan bij het 1000 km² grote Sevanmeer. We stopten bij een luidruchtige kolonie Armeense meeuwen en Kleine aalscholvers, die niet de enige vissers waren, getuige het vele plastic vistuig dat aanspoelde.

Na wat wild kamperen, brachten we de laatste nacht in Armenië in het veel te luxe hotel Paradise (Best Western) door, waar in de tuin een knalgroen boomkikkertje sprong.

30 Mei: We wisselden weer van bus bij het passeren van de grens(rivier) met Georgië.

De enige plek waar ik niet mocht filmen.

Al met al toch een uur lang film met afwisselende beelden van land en natuur in een woelig gebied op de grens van Europa en Azië.

Landschap in Armenië
foto Tjalling James

Ons observatiepunt
foto Jan Flink

Uitnodiging algemene ledenvergadering d.d. 14-03-2017

Het bestuur nodigt de leden van IVN West-Friesland van harte uit om de algemene ledenvergadering bij te wonen op dinsdag 14 maart 2017 om 19u30 in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen.

Agenda algemene ledenvergadering 2017:

01. Opening door de voorzitter.
02. Mededeling van het bestuur.
03. Ingekomen stukken.
04. Notulen jaarvergadering 2016 (zie Lentenummer Alchemilla 2016, jaargang 44, nr. 2).
05. Jaarverslagen 2016 (zie Winternummer Alchemilla 2017, jaargang 45, nr. 1).
06. Uitreiking Snoeshaan.
07. Beleidsplan 2017, w.o. het voorstel tot invoering Verklaring Onbesproken Gedrag (VOG).
08. Financieel verslag 2016.
09. Verslag kascontrolecommissie.
10. Begroting 2017.
11. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie.
12. Bestuurswijziging.
13. Rondvraag en sluiting.

Toelichting bestuurswijziging: Geert Pietersen, Rob den Hartog en Gé Kenter zijn aftredend wegens het einde van hun huidige zittingsperiode. Alle drie de bestuursleden stellen zich herkiesbaar, Rob en Gé voor de volle periode van drie jaar en Geert voor een periode van één jaar, waardoor er uiterlijk volgend jaar een nieuwe voorzitter gekozen moet worden. Belangstellenden voor deze functie kunnen zich hiervoor nu reeds kandidaat stellen.

Na de vergadering, die tot ongeveer 21u30 zal duren, is er gelegenheid voor een drankje en een hapje. Rond 22u30 sluiten we de avond af.

Tot ziens op dinsdag 14 maart !

Uitzicht over de Sluffer
foto Jan Flink

Jan en Theun op locatie
foto Astrid Bijster

Verslag van ons weekje vogelwacht op Texel (15 t/m 22 augustus 2016)

Jan Flink en Theun de Jong

Jan had ons beiden aangemeld voor een weekje vogelwacht op Texel. We hadden geen idee wat dat precies zou inhouden, maar dachten ons er met ons diploma IVN-Natuurgids wel doorheen te kunnen slaan.

Op maandagmorgen betrokken we ons onderkomen en bekeken het observatiepunt. Een telescoop opgezet en een kijker meegenomen. Vrijwel elke bezoeker nam de uitnodiging aan, door de telescoop te kijken. Verwondering: zoveel vogels, die je met het blote oog nauwelijks kunt zien!

Het viel ons deze middag al op, dat er veel Franstaligen op het eiland verbleven. Er werd dus direct een beroep gedaan op onze talenkennis. Om het systeem van de Slufter te verklaren, hadden we een luchtopname op een stuk karton geplakt, zodat we alles konden aanwijzen.

Dinsdag vroeg opgestaan, we maakten rond 6u30 een voorlopige inventarisatie, zodat we ongeveer wisten wat we zouden kunnen verwachten, dachten we. Het was mooi weer en er kwamen veel bezoekers.

Het is jammer dat op het bord geen Franse vogelnamen bij de foto's staan. En juist nu waren er veel Fransen.

Ook buitenlanders zijn nieuwsgierig naar het ontstaan van de Slufter. Het vergde nogal wat van ons: regelmatig op een andere taal overgaan.

We hadden ook een ruik-, voel- en proefbakje gemaakt: Zeekraal, Zeealsem, Lamsoor en Zeeweegbree. Veel mensen blijken Zeekraal te kennen, maar nog nooit geproefd te hebben.

Bij de Zeealsem vertelden we, dat het plantje in gedroogde vorm tussen het linnengoed werd geschoven: "armeluis-lavendel" werd het genoemd. Natuurlijk lieten we de mensen er aan ruiken.

Bij Lamsoor denken de mensen vaak aan sla. Wanneer wij hen het blaadje voorhouden herkennen ze het niet. Het lijkt ze ook niet echt eetbaar, het is hard en taai. We vertellen over de begripsverwarring. In Zeeland is de streeknaam voor de Zeeaster of Zulte: Lamsoor, vandaar de verwarring. We leggen uit dat al deze plantjes heel bijzonder zijn, omdat ze op zilte grond groeien en af en toe door de zee overspoeld worden. We hadden nog wel een recept voor de "echte" Lamsoor: Men neme een pan kokend water, doe de blaadjes van de Lamsoor erin, samen met een baksteen. Wanneer de baksteen gaar, bien cuit, well done, al dente, fertig is (al naar gelang de nationaliteit van de toehoorders), dan is ook de Lamsoor eetbaar.

Leuke ervaring: een Franse dame leefde zo met ons mee, dat ze ons haar Franstalige vogelgids een avondje leende, zodat we in ieder geval de Franse namen van de meest voorkomende vogels konden opzoeken.

Woensdag en donderdag werd het strandweer. Ook voor de vogels, die het lelijk lieten afweten. De bezoekers, die kwamen, hebben we onderhouden met het verhaal van het ontstaan van Texel, de bijzondere natuur van de Slufter en wat er verder aan vragen te berde kwam. Zoals: "Op het strand vonden we allemaal schelpjes met een mooi rond gaatje erin. Weet u welke vogel dat doet?"

Sommige bezoekers komen voor de tweede of derde keer. Waar zijn toch die Lepelaars? Donderdagmorgen springvloed, extra attractie. Of dat elke dag gebeurt? Er kwamen twee Belgen terug, die "foto's hadden getrokken" van een rups en een vogeltje en of wij ze konden helpen. Dat lukte: rups Ligusterpijlstaart, vogel vr. Gekraagde roodstaart.

's Avonds vloog een drone boven het Diepe Gat om foto's te maken.

We hebben verteld dat dat niet de bedoeling was.

De vrijdag begon genant: Drie vogelaars, die om 6u45 tegen een nagenoeg lege plas aankeken: ze waren door onze verhalen expres vroeg opgestaan. Gezamenlijk met vier telescopen uiteindelijk op grote afstand nog 35 soorten geteld, stemming ondanks de eerste teleurstelling en na een kop koffie perfect. Ook weer enkele "oude bekenden".

Sommigen kwamen voordat ze naar huis gingen nog even langs om een praatje te maken.

Een visueel gehandicapte meneer vond het heel leuk dat hij aan de uitgestalde plantjes kon voelen en ruiken. Fantastisch, al die blijde mensen, die met het gevoel iets speciaals te hebben beleefd, weer naar hun vakantieverblijf/huis terugkeerden.

Tot slot nog een Italiaanse familie, die verheugd zag, hoe onze "vaste Lepelaar" (ringnr. 85), weer opdook en zich uitgebreid liet bekijken.

De zaterdag begon betrokken, de vloed kwam door de harde wind snel op, het voetpad onderaan de stuifdijk stond voor een heel groot deel onder water. De bezoekers verbaasden zich over de hoge waterstand. We hadden één telescoop gericht op een groep van ong. 80 Lepelaars, die met het blote oog nauwelijks te zien waren. De ander stond beurtelings gericht op een groep plevieren of sterns.

Veel vragen, met name over de hoge waterstand.

De zondag begon met regen, harde wind: plm. 5 Beaufort, hoogwater, weinig publiek, ook niet verderop in de Slufter.

's Middags klaarde het op, al bleef het hard waaien. Toch beide telescopen in stelling gebracht. Stoel erbij voor de kinderen. Vragen over hoog water, vogels herkennen en zelfs over het kopen van vastgoed op Texel door Duitsers! Een overzicht van alle nationaliteiten, die we gesproken hebben. Naast Nederlanders waren het Belgen (zowel Vlamingen als Walen), Britten, Duitsers, Fransen, Italianen, Oostenrijkers, Spanjaarden, Tsjechen en Zwitsers. Een zware wissel op onze talenkennis.

Iedereen was blij met het mooie weer, wij niet in het minst. We hebben gemerkt dat veel mensen prijs stellen op voorlichting en informatie over vogels observeren en de Slufter. We spraken ze dan ook actief aan, nodigden ze uit om te komen kijken, ruiken en proeven.

Er waren heel veel vogels te zien, de meeste alleen door de telescoop, er waren heel gewone: Scholeksters, Zwarte kraaien en Spreeuwen, maar ook bijzondere, zoals een Ruigpootbuizerd, Rosse grutto's en Kanoeten.

Maar de meeste bezoekers kwamen toch voor die ene, zo speciale vogel: de Lepelaar, le spatule, the spoonbill, der Löffler, il spatula, of hoe hij verder mag heten. Voor ons Westfriezen is hij vrij gewoon geworden, maar als we een groepje beneden in De Slufter zagen, gaf zelfs ons dat een kick!

Tot slot een citaat uit het Verkade album "Texela" uit 1927, dus bijna 90 jaar geleden geschreven door Jac. P.

Thijssse: " Er begint zich al langzamerhand een broederschap te vormen van vrienden van Texel. Dat zijn in de eerste plaats Nederlanders, maar ook Zwitsers, Engelsen, Schotten, Amerikanen, Duitsers en Fransen. Hoe meer hoe liever, want des te eerder zal men begrijpen dat Texel zoveel mogelijk ongerept moet blijven, in het bijzonder zijn duinen en stranden."

Gelukkig bestaat daarvoor goede kans. Wij hebben als IVN-ers geprobeerd in de geest van Thijssse begrip te kweken voor dit bijzondere eiland.

Ledenmutaties 4e kwartaal 2016

Rob den Hartog

Inschrijvingen

14-09-2016 Dhr. W. Swagemakers, Heerhugowaard
29-09-2016 Mevr. Y. Haagsma, Abbekerk
19-10-2016 Mevr. K. de Waard, Zwaag
26-10-2016 Mevr. C. Koopmans, Bovenkarspel
13-11-2016 Mevr. M. Oud, Bovenkarspel
17-11-2016 Mevr. L. Smit, Opperdoes
24-11-2016 Dhr./Mevr. M. van der Kroon, Hoogkarspel

Uitschrijvingen

15-03-2016 Dhr. P.J.F. van der Hulst, Enkhuizen
27-10-2016 Dhr. H. Pauw, Waarland
31-10-2016 Mevr. R.M. Wilkens, Venhuizen
06-11-2016 Mevr. A.C. Lanting, Oostwoud
31-12-2016 Dhr. J. Baas, Hoogkarspel
31-12-2016 Dhr. R.J. Broekhuizen, Bovenkarspel
31-12-2016 Dhr. E. Bruijns, Hoorn Nh
31-12-2016 Dhr. P. Commandeur, Wognum
31-12-2016 Mevr. M.B. Commandeur, Wognum
31-12-2016 Mevr. I. Essen-Schouten, Grootebroek
31-12-2016 Dhr. P.R. van Gennep, Enkhuizen
31-12-2016 Mevr. A.R. Gruwel, Grootebroek
31-12-2016 Mevr. S. Jackson, Grootebroek
31-12-2016 Dhr. J. Koedooder, Andijk
31-12-2016 Dhr. J. Kooiman, Enkhuizen
31-12-2016 Mevr. Y. Verbeek, Hoorn Nh

Totaal aantal leden en donateurs: 275

Muskusrat

Column : Kerstboomverbranding

Marianne Ouwerkerk

De decembermaand komt er weer aan, en zoals altijd komt behalve de Pietendiscussie ook het probleem van de kerstboomverbranding voorbij.

Gezellig, een kerstboom in huis. De kinderen verheugen zich al er al op dat de boom het huis uit gaat. Kerstbomen ophalen voor de traditionele kerstboomverbranding. Geweldig! Althans, dat was vroeger. Nu moeten we ons milieu beschermen.

Ik dacht hieraan toen Bert en ik op de Veluwe moesten wachten voor een hoop lawaai, geproduceerd door een honderdtal oude vrachtwagens. Het bleek het Truckfestijn van Uddel te zijn.

Na ruim een kwartier wachten konden we verder, maar tien minuten later kruisten ze wederom ons pad en weer stonden we opnieuw stil. "Wereldstad" Garderen is tweemaal doorkruist. Ik vraag me maar niet af hoeveel CO2 hierbij vrij komt.

Het hele jaar door vinden overal in Nederland dit soort evenementen plaats.

Ik herinner mij dat ik twee jaar geleden ook in ons dorp heb moeten wachten op de trucks die voorbij kwamen. Van dichtbij zag ik blij gezichten van mensen met een beperking die een mooi dagje uit hadden. Er is helemaal niks mis met deze activiteiten, in tegendeel zelfs, maar een paar van deze optochten minder en de kerstboomverbranding kan doorgaan. Deze bomen hebben trouwens al CO2 opgeslagen en bij versnippering komt dit gas ook vrij. Iets langzamer, dat wel maar toch!

En die hakselaars werken ook niet op water en lucht. Waarom dus de kinderen hun jaarlijks vreugdevuur onthouden? Een aantal steden en dorpen in West-Friesland doen beide. Goed georganiseerd, zodat er geen stiekeme fakkies gestookt hoeven worden. En de brandweer heeft er een oefening bij.

Dus, gemeentes Medemblik en Stede Broec, overleg nog eens en ga dit jaar, net als o.a. de gemeente Hoorn, versnipperen en verbranden. Denk maar vast aan de blij gezichten van de kinderen die de bomen komen aanslepen.

Open dag Egboetswater

Henk Lanting

Begin september kwamen we als werkgroep Egboetje bijeen om de mogelijkheden voor de open dag te bespreken. Eerst hebben we stilgestaan bij het overlijden van Adri Bozelie. Adri die zich met hart en ziel inzette voor het IVN met een extra plekje in haar hart voor Het Egboetje. Niet alleen gidste ze hier, maar ook zorgde ze tezamen met Ria altijd voor de catering tijdens activiteiten. Ze zette zich in om de halfjaarlijkse tentoonstellingen in te richten en zag er mede op toe dat het gebouw er netjes uitzag. Ter herinnering aan haar inspanningen en betrokkenheid willen we het RSW toestemming vragen ter nagedachtenis een Abeel te planten.

Overigens werden de noodzakelijke activiteiten van de werkdag en open dag besproken. Tijdens de werkdag mochten we een tiental IVN-ers begroeten. De poel werd geschoond. Helaas moest Ruud hierbij afhaken om naar de huisartsenpost te gaan. Een rietstengel was dwars door zijn vinger gegaan. Uiteindelijk werd de klus bij de poel geklaard.

De paden werden onder handen genomen.

De tentoonstelling ingericht.

De bestrating opgeknapt en een nieuw geheim pad in het aangrenzende bos gemaakt. Dus al met al een nijver dagje.

De open dag was een succes. Zo' n 80 tot 100 mensen wisten Het Egboetje te vinden waarbij een deel van de fiets stapte toen ze langs kwamen. Daar hadden dezen dus geen spijt van.

De schipper heeft verschillende vaarten gemaakt met de polderschuit. Bij deze nogmaals hartelijk bedankt, mede omdat onze vaste schipper Siem niet kon en Cees hem op verzoek van Siep prima heeft vervangen.

Veel kinderen vermaakten zich met het vangen van onderwaterdiertjes.

De puzzelopdracht vond regelmatig aftrek.

Diverse kinderen hebben ook het geheime pad gelopen en natuurlijk was er veel belangstelling voor onze bijen en het natuurpad.

Te bezichtigen vielen de nachtvlinders die door Fred en collega's de vorige nachtvlinder nacht waren gevangen. Verbazing bij het publiek over de diversiteit.

Ook onze tentoonstelling van paddenstoelen met dank aan de inrichters had belangstelling. Helaas was er voor paddenstoelen, vleermuizen en grote natuurwandeling geen interesse.

Al met al een dag om met veel plezier op terug te kijken. Met dank aan een ieder die zich op één of andere wijze heeft ingezet om een succes van deze dag te maken.

Nog een extra bedankje voor diegenen die deze dag de catering hebben verzorgd.

P.S.: Onze lepelaars hebben hun nut weer bewezen.

Trouwe ledendag vrijdag 14 oktober

Toos Brink

De verzamelplek was bij IVN in het Streekbos Paviljoen. De aanwezigen waren allen 25 jaar of langer IVN-lid en als blijk van waardering voor de trouw en alle werkzaamheden die menigeen had verricht wilde het bestuur zijn waardering uitspreken. Ze zijn mede grondleggers voor het huidige succes.

Gasten: Wil Buijsman, Ari Dekker, Math Bos, Marianne Ouwerkerk, Hans Albers, Ina Vriend en Toos Brink, allen met partners.

Verhinderd waren: H. Esman, P. Besseling (40 jr. lid), P. Visser en Aaf Korver.

Bij binnenkomst werd de tentoonstelling in de ontvangstruimte bewonderd en de vergelijking met De Terp kwam natuurlijk ter sprake. En de tijd daarvoor in het hoekje van de cafetaria bij Heleen en Theo Peerdeman. Wat een contrast!

Voor sommigen was de start van hun IVN-loopbaan begonnen met een vogelcursus door Wim Jongejans in de Odulphus Mavo in Lutjebroek.

Er werd "opnieuw" kennis gemaakt met elkaar en de koffie met appeltaart wachtte ons al op bij IJgenweis.

Geert en Gé heetten iedereen welkom, ook Eleonora vertegenwoordigde het bestuur.

Daarna was gekozen om te gaan varen met de Wilskracht, een laatste rondje Streekbos van dit seizoen met schipper Gé. De Wilskracht gaat medio november in zijn nieuwe onderkomen in de winterstalling.

Altijd word je weer verrast door het groene bos en de rust op het water. Even een stop bij het ijsvogelwandje met 5 gaten, komt er ieder jaar een nieuw gat bij?

Wil B. pakte de draad van vroeger weer op met verhalen over Kalmoes en de duivelsbeet in het riet. Versie 102.

Eleonora vertelde een andere trant van het riet en o.a. de geneeskrachtige werking van het Harig wilgenroosje.

Marianne bracht een luguber tintje aan de vaartocht die ik niet eerder had gehoord. "Handjes binnenboord, kijk, bloed aan de muur in de duiker!" Alle kinderen gelijk stil, dat wil ik wel geloven.

Bij de visplek kreeg Math een visioen van een vroege vaartocht met het Vrouwengilde om 7.00 uur 's morgens met Wil als schipper. Hij had het toen zo koud! "Hoe kan dat nou?", vroegen wij ons af!

Bij de terugkomst werd de plek waar het botenhuis komt bekeken. Alom bewondering voor het ontwerp van Theo Ruiter en de doelmatigheid van het geheel. Dat gaat mooi worden en is heel handig, lekker dichtbij etc.

Geert benadrukte in zijn speech dat het IVN een goede naam heeft opgebouwd en dat de aanwezigen daar ook mede debet aan zijn. Dat bleek uit het feit dat de financiering van het botenhuis snel rond was en de bouw in oktober kan starten. De buizen liggen er al.

Uiteraard smaakte de lunch met soep en heerlijk belegde broodjes voortreffelijk.

Veel gesprekken over die en die en hoe gaat het daarmee? En hoe heet hij nou ook alweer: wie bedoel je? Nou, hij weet veel over planten (tja, de leeftijd) maar samen kwamen we

tot de juiste persoon. Wim Jongejans, nee, Frits Swuste, nee, Pieter Karel ja ook, maar hij was ook imker. Ah, Willem Sterk, Bingo!

Als afsluiting kregen de trouwe leden een oorkonde en boeket bloemen uitgereikt. Iedereen hartelijk dank en Geert beschreef een aantal taken die sommigen hadden vervuld. Heel divers overigens.

Genoeglijk, geslaagd en iedereen voelde zich gewaardeerd door deze leuke geste van het bestuur. Heel bijzonder en zeker voor de toekomst een gebaar om in ere te houden. Iedereen was ervan overtuigd dat IVNers bezige mensen zijn met hart voor de natuur en dat ze graag de medemens de vele kanten hiervan laten ontdekken.

De vaartocht met aan het roer Wil Buijsman
foto Toos Brink

Ik geef de pen door...

Natuurwandelingen met 60 pubers....: kan dat?

Aernout Bos

En of dat kan! In dit artikel wil ik graag mijn ervaringen op dit gebied met jullie delen.

Eenmaal op de middelbare school beland verandert er heel veel in het leven van de jongeren. Het schoolleven is totaal anders dan op de basisschool, de vriendengroep verandert en de pubertijd staat voor de deur. Ook in de vrijetijdsbesteding voltrekt zich vaak een verandering: in het weekend lekker lang uitslapen, waar je vroeger misschien soms nog met pappie en mammië mee uit wandelen ging. Middelbare scholieren zijn een groep die voor natuurorganisaties

vaak een onontgonnen gebied blijven; er wordt weinig voor georganiseerd. Dat het toch ontzettend leuk kan zijn om met een grote groep pubers de natuur in te trekken ervaar ik als docent ieder jaar opnieuw tijdens de werkweek, die de Hoornse scholengemeenschap Oscar Romero in de nazomer voor de leerlingen uit de 4e klas organiseert.

De werkweek (laatste week in september) wordt in Gulpen (Zuid Limburg) gehouden, waar de leerlingen in een appartementenboerderij verblijven en wie nu eenmaal in Zuid Limburg is, kan natuurlijk niet om de prachtige natuur heen. Dus trekken we erop uit tijdens 2 natuurwandelingen.

De eerste is spectaculair, omdat er in volstrekte duisternis gelopen wordt. De ronde duurt ongeveer een uur en loopt ten noorden van Gulpen via de Heeselsweg licht omhoog door de maisvelden. Hier is men 's avonds laat vaak nog met landbouwmachines met schijnwerpers aan het oogsten. Daarna volgt een sensationele afdaling over de Maastrichterweg, een oeroude holle weg. Hier is het ieder jaar prijs: vliegen er geen uilen voor ons weg, dan kruist er wel een grote das ons pad en is het in het zaklantaarnlicht van de mobieltjes een voortdurend "oehhh" en "aahh" op het rotspad. Na het buurtschap Beertsenhoven is iedereen West Friesland vergeten: het gaat oersteil omhoog de Dolsberg op, door het bos. Uit het bos gekomen zien we het hele dal van Vaals tot Maastricht prachtig in de duisternis aan onze voeten liggen, met de flonkerende lichtjes van de dorpen als baken.

De tweede wandeling van ongeveer anderhalf uur vindt in de ochtend plaats. Hiervoor zet de bus ons in het Geuldal onder het plaatsje Epen af, vlak bij de Belgische grens. Bij het bekende hotel de Smidse wandelen we in een lang lint door de velden naar de Geul, waarbij wordt verteld over het meanderen en de vorming van het landschap. Het laten knallen van de Springbalsemien die hier aan de waterkant groeit is natuurlijk voor iedereen een uitdaging. Ook over de volmolen, een watermolen aan de Geul, is veel te vertellen. Het leukste is de reactie op de destijds gebruikte hulpmiddelen bij het "vullen" van de lakenstof: urine en ranzige boter. De groep splitst zich hier in tweeën: er gaat een groep naar het zuiden en één naar het oosten en ergens onderweg komen we elkaar weer tegen. De route voert door het prachtige Geuldal naar de Heimansgroeve.

Doorgaand verkeer is hier nauwelijks: naast het ruisen van het water horen we gaaien, spechten en natuurlijk veel kwekkende leerlingen. Na enkele bespiegelingen over de ontdekkingen van Eli Heimans van de gesteenten ter plekke en zijn rol in de natuureducatie klauteren de meeste leerlingen een stukje omhoog om een schilfertje steen te bemachtigen en mee te nemen. Nu gaat het steil omhoog door de prachtige hoogstamboomgaarden naar het buurtschap Camerig. Wat is het verschil in vorm tussen een appel- en een perenboom? De leerlingen ervaren het en lopen met een grote boog om de hier loslopende koeien heen.

In Camerig gaan we over rotsachtige paadjes naar de akkers boven de volmolen, die omzoomd worden door oude meidoornopstanden. Aan de overkant van het dal zien we de doelen van de FC Gulpen: het ene doel staat 10 meter hoger dan het andere....!

Bij hotel de Smidse wacht de bus, maar eerst nog even een ijstractatie van de kampleiding. We vertrekken weer naar Noord-Holland; een paar prachtige natuurervaringen rijker!

Lezing over vogelreis Ebro-delta tot Pyreneeën

Hans Verhoeven

Van 25 april t/m 5 mei 2016 zijn mijn vriendin en ik met SNP natuurreizen op een vogelreis naar Spanje geweest. Vanuit Barcelona zuidwaarts gereden naar Eltebre in de Ebrodelta. Hier hebben we vanuit ons hotel diverse uitstapjes gemaakt naar belangrijke vogelgebieden. Heel veel soorten sterns, meeuwen, reigers en steltlopers gezien op de oevers, rijstvelden en zoutwinning. Genoten hebben we ook van de Vorkstaartplevieren.

Na 3 dagen volgden we de Ebro westwaarts naar Sastago en ontdekten zo het binnenland met steppes. Hier namen we de eerste wouwen, gieren en arenden waar naast leeuweriken, hoenders, trappen en zandhoenders.

In de kerktoeren van een dorpje had de Oehoe gebroed en de jongen lieten zich mooi bekijken. Tot slot reden we naar Alquezar in de Pyreneeën. Van daaruit weer veel trips in de omgeving. Hier kwamen de arenden en kleine vogeltjes goed uit de verf waaronder Rode en Blauwe rotslijster.

Een speciale excursie ging naar de natuurbeschermingsorganisatie die de achteruitgang van de Lammergier probeert te voorkomen door veilige kadavers aan de gieren te voeren: spectaculair!

Wil je een beeldverslag van deze trip? Kom dan op 25 januari om 20.00 u naar de Incoteczaal in het Streekbos Paviljoen.

Eleonora de Boer

Deze lezing van Hans was voor mij de aanleiding om mijn ervaringen met de KNNV-kampeervakanties met jullie te delen omdat er van 22 april t/m 6 mei 2017 een kampeervakantie naar o.a. de Ebrodelta georganiseerd wordt.

Zoals sommige van jullie wellicht wel weten zijn deze vakanties ook voor IVN-ers toegankelijk.

In de afgelopen 3 jaar heb ik hier ruime ervaring mee op gedaan en kan deze vakanties dan ook van harte aanbevelen.

Alles gebeurt op vrijwillige basis en de kracht van deze vakanties is dat je kennis op een ontspannen en bijzondere wijze met elkaar deelt, meer mensen zien meer, waardoor je eigen kennis op speelse wijze wordt vergroot. Het zijn zelfverzorgingskampen.

Voor meer informatie over de verschillende kampeervakanties verwijst naar de site <https://www.knnv.nl/kampeervakanties/overzicht-kampeervakanties-2017>.

Koeienpassage
foto Aernout Bos

De deelnemers
foto Aernout Bos

Lammergier in de Pyreneeën
foto Hans Verhoeven

JAAR

verslagen

PR en persberichten

Toos Brink

Groene bron

Een juiste berichtgeving naar de media is erg belangrijk voor een goede deelnemersopkomst aan onze IVN-activiteiten.

We krijgen gelukkig veel medewerking: vooral dit jaar stonden we veel in de belangstelling. Soms wel met drie berichten in één krant of site en ook facebook en twitter doen volop mee. Allemaal gratis, dus er is absoluut niets om over te klagen.

In de loop der jaren hebben we met onze berichten een goede naamsbekendheid opgebouwd waar we ook de vruchten van plukken als het om sponsoring gaat.

Onze laagdrempelige activiteiten zijn meestal gratis en waar vind je dat nog tegenwoordig? Echt iets om trots op te zijn!

In 2016 zijn er door mij ruim 100 persberichten en siteverlagen met bijpassende foto's gemaakt en verzonden aan (buurt)kranten, informatiesites, subsidiënten en overheden; bijna alles is geplaatst.

Frieda levert het overzicht van activiteiten aan en legt de contacten tussen de gidsen.

Rob verzorgt onze site als eerste met deze berichten en zorgt ervoor dat de verzending op tijd bij de pers komt. De site ziet er informatief prachtig uit, oogt fris en eigentijds en Rob onderhoudt het dagelijks, net zoals de facebook en twitterberichten die worden bijgehouden door Rosanne Groot en Mirjam Bommer.

Heb je iets bijzonders meegemaakt in de natuur of tijdens een IVN-excursie, of wil je laten weten hoe leuk (of beroerd) je activiteit verliep, het is leerzaam voor anderen om hier over te schrijven.

Journalisten van het NH Dagblad, de Drom en het Westfries Weekblad hebben 7 keer een uitgebreid artikel geplaatst over o.a. het uitbaggeren van de plas in het Ecoproject, het 5-jarig bestaan van het Streekbos Paviljoen in mei, de natuurkoffer in verzorgingstehuizen, de foto-expositie van Douwe Greydanus, de weidevogels en de vaartocht naar de Overhaal in Broekerhaven met collega-burgemeester Jan Nieuwenhuis.

Uitschieter was "de week van het IVN" in het NHdagblad door verslaggevers Paul Gutter en Tanja Koopen met hun serie "Te land, ter zee en in de lucht" in de editie van 13 - 20 augustus. IJgenweis, Klimpark, RSW, Orion en IVN werden in het zonnetje gezet. Fred Weel, Beppie van der Wegen, Lisbeth van Lintel, Theo Peerdeman, Hans Verhoeven en Theo Ruiter hebben hun bijdrage hieraan geleverd.

De IVN kwartaal-activiteitenfolder had een jaaroplage van 1600 exemplaren, incl. de Egboet-activiteiten.

De folders verspreid bij de VVV, bibliotheek en gemeentehuis neemt af. De afname folders op de balie in de hal en ontvangstruimte is constant en wordt iedere week bijgevuld. Nieuw vervaardigd zijn de uitgebreide brochure Natuurwandeling Ecoproject, de folder Kabouterpad (beide niet gratis) en de flyer Wonderpad voor visueel gehandicapten.

De aangepaste vernieuwde plattegrond Streekbos en Vaarroutes West-Friesland zijn tegen een kleine bijdrage aan te schaffen.

Jubileumbrochure

Lisbeth van Lintel heeft een prachtige Jubileumfolder ontworpen voor het 5-jarig bestaan van het Paviljoen. Een gezamenlijke uitgave met IJgenweis en Klimpark en voorzien een aangepaste plattegrond van het Streekbos met bovengenoemde IVN-wandelroutes.

De Tekenfolder voorziet in een behoefte en de folder over de Natuurkoffer voor ouderen in een verzorgingstehuis is vooral bestemd voor personeel dat in de zorg werkzaam is.

Natuurfoto-exposities in Incoteczaal

Douwe Greydanus en Miriam Bommer hebben geëxposeerd over hun blik op de natuur met opvallende foto's.

Ze zorgen voor de nodige afleiding voor de bezoekers en verfraaiing van de ruimte.

De raamposter voor het Paviljoen verzorgen is mijn maandelijke klusje en Lisbeth van Lintel vult het aan met haar posters voor o.a. de boekenmarkt.

Dank aan allen voor de medewerking in 2016.

In 2017 hoop ik iemand te vinden die mijn PR-activiteiten (of deels) wil overnemen. Wie interesse heeft kan contact met mij opnemen.

Inventarisaties

Hans Verhoeven

Met nog 1 maand te gaan (december) kunnen we nu al zeggen dat het weer een geslaagd jaar is wat betreft de deelname voor deze inventarisaties. Het blijkt maar weer te kloppen: hoe meer ogen, hoe meer er wordt gevonden. Dat gaat met name op het gebied van paddenstoelen. Sinds de oprichting van de Paddenstoelenstudiegroep lopen er vrijwel altijd een paar deelnemers mee van deze groep. En dan hoor je vaak roepen: "Wil" of "Marianne"....., kom eens kijken wat ik hier heb gevonden? Weet jij wat dit is? Vaak wordt weer een exemplaar meegenomen voor determinatie onder de microscoop. Naast de eigen inventarisatieronden van deze groep is de maandelijkse inventarisatie een welkome aanvulling waarbij toch weer vaak nieuwe soorten worden ontdekt maar ook worden tijdens de rondes fraaie plaatjes geschoten.

Met gemiddeld 6 personen per inventarisatie (soms wel 12) loopt deze activiteit prima. Het zijn vaak dezelfde personen die meelopen en dat is toch een beetje jammer. De inventarisaties zijn opgezet met als doel de Natuurgidsen die bijvoorbeeld schoolexcursies geven elkaar te laten zien wat er op dat moment groeit en bloeit. Dat kan dan weer overgebracht worden op de kinderen.

Enkele resultaten die werden opgemerkt zijn:

- januari: een paartje prachtige Grote zaagbekken, opmerkelijk veel soorten paddenstoelen en duidelijk zichtbare gallen.
- februari: de eerste voorjaarsbloemen.
- maart: de Groene specht nog steeds aanwezig (wordt misschien een broedvogel), Sperwer en Houtsnip goed zien vliegen.
- april: de eerste insecten, veel bloeiende planten en zingende vogels.
- mei: bijna zeker dat de Groene specht ergens in de buurt broedt (man en vrouw gezien), Paardenkastanjes prachtig

in bloei.

- juni: Rietorchissen breiden sterk uit in Ecoproject, heerlijk de Koekoek gezien en gehoord.
- juli: zonnende Eksters, Griekse alanten in bloei en heerlijk geurende Moerasspirea.
- augustus: Rietkruisspin met nestje in opgevouwen Riet, de uitgegraven poel wordt steeds schoner en veel gezelligheid.
- september: weer genoten van de langs vliegende IJsvogel, schaatsenrijders in de sloten en veel geurende planten.
- oktober: Blauwalg in de sloten rond het Ecoproject, veel prachtig oranjegekleurde Gewoon korthaarschijfjes op de klei bij de kijkwand.
- november: maar liefst 36 soorten paddenstoelen, weer de IJsvogel en Groene specht, tussen de Vinken ook Kepen.

Kom ook eens meelopen: je leert van elkaar, je ziet veel, je kunt je kennis weer gebruiken tijdens de schoolexcursies en het is vooral heel gezellig met een kopje koffie voor en na de inventarisatie. De gegevens worden weer verwerkt in de mappen op de lessenaar in de ontvangstruimte.

Lekker struinen tijdens de inventarisaties
foto Hans Verhoeven

Gewoon korthaarschijfje
foto Wil Stelling

Paddenstoelenstudiegroep PWF

Wil Stelling

In het Herfstnummer van de Alchemilla heeft u al een indruk kunnen krijgen van de activiteiten van de Paddenstoelenstudiegroep PWF.

We hadden 8 bijeenkomsten in de maanden januari, februari, maart en april en eveneens 8 bijeenkomsten in de maanden september, oktober, november en december. De bezochte gebieden waren: Streekbos 9x, Zanddepôt 2x, De Weelen 2x, Dijkgatbos 2x, Robbenoordbos 1x. Het gemiddelde aantal deelnemers was 7.

De grootste paddenstoel die we vonden was een Platte tonderzwam. De meest voorkomende soorten: Echt judasoor, en Gewoon elfenbankje. De grappigste: de Eikeldopzwam. Er zitten wel meer dan 80 kleine gele paddenstoeltjes in een eikelhoedje!

Voor paddenstoelen was het tot eind oktober 2016 geen gunstig jaar: te veel zon, en in september en oktober bovendien veel te droog. De exemplaren op de foto hebben ook last van de droogte en zijn helemaal rimpelig geworden. Veel soorten lieten zich niet zien of ze bleven klein en verschrompelden snel. In het voorjaar kwamen we gemiddeld op 20 soorten uit per keer. Het kleinste aantal was 13 op 5 september. In november kwamen we op zo'n 40 soorten.

We zijn ook met de microscopen aan de slag gegaan. Dat is steeds na een inventarisatie in het Streekbos. Daarvoor is eigenlijk kort tijd en het blijft een onderdeel waar we nog hard op aan het studeren zijn.

Het overzicht van de vondsten in het Streekbos zal begin februari weer worden opgenomen in de Paddenstoelenmappen die in het SP ter inzage liggen voor alle belangstellenden.

Het doel van onze studiegroep is: kennis over paddenstoelen en hun functie in de natuur vergroten, kijken wat er in onze omgeving te voorschijn komt en deze info ook ten goede laten komen aan andere IVN-ers van onze afdeling en bij publieksactiviteiten. In 2016 ging het om de bijdragen:

Helminthoglyphus
foto Annet Groot-Prins

Groencursus, inventarisaties in het Streekbos op zaterdag en bij Het Egboetje op maandag, voorlopen bij de Paddenstoelendag in Hoorn, publieksexcursies bij het IVN, artikel in Alchemilla en de Natuurkoffer.

Op de site van IVN West-Friesland staan de data en plaatsen van onze werkgroep voor het komende halfjaar vermeld. Interesse? Kom een keer meedoen!

IJsvogelwerkgroep

Douwe Greydanus

Veel mensen fleuren op wanneer ze laag over het water een blauwe streep zien vliegen en als je geluk hebt dat er één staat te bidden voor de maaltijd.

Wanneer deze uit het water komt dan volgt het doodknuppelen van het prooidier op een tak.

Het jaar 2016 kunnen wij beschouwen als een succesvol broedjaar met 22 bezette nesten in West-Friesland en de Zeevang.

In het begin van het jaar kwamen er al meldingen binnen dat er IJsvogels gezien werden op diverse plaatsen wat hoopvol was.

Een periode van extreem koud weer bleef gelukkig uit, waardoor er geen directe zichtbare slachtoffers gevonden werden.

Op diverse plaatsen in West-Friesland en de Zeevang zijn ijsvogelwanden gemaakt of verbeterd om de populatie het gemak te geven zonder grote inspanning een nest te maken aan het einde van de bestaande gang.

In Hoorn hadden mensen al gauw in de gaten dat er een stel IJsvogels in een wand nestelden waar je dan gemakkelijk foto's kon nemen.

Respect voor de natuur is dan soms ver te zoeken als het om het mooiste plaatje gaat. Toen het op verstoring aan kwam werd men er op aangesproken en gelukkig trok men zich terug zodat er net geen maatregelen behoeften te worden genomen.

Op enkele plaatsen hebben wij dan bewust een situatie gecreëerd om verstoring te voorkomen en toch de gelegenheid te bieden om een plaatje te schieten.

Observatie

Vanuit mijn schuiltentje die een halfjaar dienst heeft gedaan op een locatie konden wij goed het gedrag volgen en filmen. Dit jaar zijn we tot de conclusie gekomen dat verschillende paartjes wel drie nesten succesvol hebben grootgebracht. Meldingen van visoverdracht aan jongen kwamen dan ook via telefoon of mail binnen.

In "Beleef de lente" was het allemaal goed te volgen. Zolang de jongen niet te veel groeiden dan bedekten ze de camera en was het zicht weg. Wanneer een jong vis kreeg dan zag je het keelgedeelte wat wit was zwart worden als de vis naar binnen gleed.

Alle gegevens zijn samen met dhr. Jelle Harder, coördinator en stimulator Gooi en Vechtstreek voor o.a. ijsvogelwanden, uitgewerkt en worden vanaf 2006 doorgegeven aan SOVON vogelonderzoek Nederland.

IJsvogel
foto Douwe Greydanus

Publieksactiviteiten

Frieda Bus

Een IVN publieksactiviteit is een activiteit waarbij de bezoeker welkom is bij het IVN in het Streekbos Paviljoen en in het Egboetswater. De doelstelling van het IVN is educatie geven over natuur, milieu en duurzaamheid.

Altijd ben ik op zoek naar nieuwe ideeën om de bezoeker te stimuleren om naar het IVN afd. West-Friesland te komen zodat de gidsen hun kennis kunnen overdragen over natuur, milieu en duurzaamheid aan de bezoeker. Het is wel van belang om dit op een dusdanige wijze te brengen dat het de bezoeker stimuleert en er een bewustwording komt en daar zijn de IVN-gidsen geweldig in.

Egboetswater

Elk jaar benadruk ik een "nieuwe" IVN-activiteit, maar dit jaar wil ik het team van het Egboetswater in het zonnetje zetten. Het Egboetje is de dependance van het Streekbos Paviljoen maar wat bruist het van activiteiten, enthousiasme en wat is het er gezellig. De inventarisatie o.l.v. Ria de Graaf, de bijenkasten van de imker Willem, het gezellige samenwerken om er een mooi Egboetswater van te maken (soms is het buffelen) maar samen zetten jullie de schouders eronder. Het straalt een samenzijn uit met natuurlijk als aanspreekpunt Henk Lanting.

Helaas is één van de animators van het Egboetswater, Adri Bozelie, na een kort ziekbed overleden. Wat zullen we haar missen. Nooit kreeg ik een "nee" te horen en ze was altijd even enthousiast. Ik kon van haar een positief kritische blik verwachten en altijd bij haar terecht.

Gastvrouw/heer

Het hele jaar rond is er elke zondagmiddag een IVN-gastvrouw/heer aanwezig bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Ik blijf erbij om het belang van de gastvrouw/heer te melden. IVN-gastvrouw/heer zijn is boeiend, want je moet wel van alle markten thuis zijn, zoals: de gids van de dag ontvangen, toelichting aan de bezoeker over de activiteit en de gids

aankondigen, de verkoop van materialen en de financiën bijhouden, de bezoekers die niet met een activiteit meegaan en zomaar komen binnenlopen ontvangen en vertellen over wat in de IVN-ruimte te zien is, weten waar de declaratie-formulieren zijn, welke cursussen er worden gegeven, vertellen over de tentoonstelling die in de IVN-ruimte staat, de leskisten die worden teruggebracht aannemen, op de hoogte zijn van de digitale apparatuur die in de bovenzalen staat, voor de koffie en de thee zorgen, de gewonde kindertjes moeten ook hun pleister krijgen en ga zo maar door. Kortom, er is altijd reuring bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Daarom blijft vooral mijn dank uitgaan naar de IVN-gast-vrouw/heer.

Pieter Karel

Onze sleutelman Pieter Karel wil ik dit keer in het zonnetje zetten. Gedurende de 5 jaar dat het IVN in het Streekbos Paviljoen zetelt, kunnen wij altijd weer de IVN-sleutel ophalen bij Pieter. Bedankt Gertrude en Pieter, onze sleutelbeheerders!

Media

Toos Brink, ons IVN-media aanspreekpunt, heeft in het 2016 weer enorm veel werk verricht om van al deze IVN-Publieks-activiteiten brochures en persberichten te maken.

Cijfers

In 2016 werden bij IVN afdeling West-Friesland 125 activiteiten georganiseerd. Deze werden voornamelijk op de zaterdagen en de zondagen in het Streekbos en in het Egboetswater gegeven.

De activiteiten die in het IVN-publieksactiviteitenoverzicht staan zijn: de Egboetswateractiviteiten, de inventarisatie van het Streekbos, de inventarisatie van het Egboetswater, de Paddenstoelenstudiegroep, de Knotwerkgroep en de activiteiten die in het Streekbos maar ook in de omgeving in West-Friesland werden gegeven.

De betreffende afdelingen of werkgroepen maken hun eigen jaarverslag. De IVN -publieksactiviteiten die zij geven worden in het totaal van de IVN-publieksactiviteitenoverzicht geteld. IVN-dependance " Het Egboetje" heeft in 2016 30 activiteiten georganiseerd. Dit aantal is verrekend in het totale jaaroverzicht.

Hieronder het IVN-publieksactiviteitenoverzicht van de laatste 11 jaren.

Redactiecommissie Alchemilla

Michelle Prins

Inmiddels ben ik alweer ruim een jaar verantwoordelijk voor de opmaak van de Alchemilla. Het bevalt me goed en ik begin er al aardig bedreven in te raken! De samenwerking met Editoo ervaar ik als heel fijn en iedere keer sta ik er weer verbaasd van hoe mooi alles er uit ziet als het eenmaal van de drukpersen is gerold. Dat is de verdienste van een aantal zeer gedreven mensen!

jaar	gezins-act.	volw.-act.	Egboetsw.	totaal	IVN bezoekers	excursie deeln.
2006	23	12		35		
2007	32	13		45		
2008	36	11		47	844	2106
2009	22	27		49		
2010	24	18		42		
2011	42	12		56	3312	2337
2012	43	20		63		
2013	54	15		69		
2014	52	28		80	2190	3038
2015	59	25	30	114		
2016	64	61	30	125		

Publieksactiviteitenoverzicht 2016

Lisbeth van Lintel maakt van de middenpagina' s ieder nummer weer een kunstwerkje...dank je wel daarvoor!

Hans Verhoeven zorgt er altijd voor dat iedereen keurig op tijd z' n artikel inlevert, de column van Marianne Ouwerkerk zorgt voor " een vrolijke noot" en het gedicht dat Joke Tilgenkamp voor onze lezers en lezeressen opzoekt stemt tot een moment van bezinning.

Voor de prachtige foto' s in ieder nummer zijn diverse mensen verantwoordelijk en ik noem er een paar : Louis van Wegen, Mirjam Bommer, Hans Verhoeven, Marianne Ouwerkerk, Lisbeth van Lintel, Toos Brink. Jammer dat we niet ALLE foto' s in kleur af kunnen drukken!

De rubriek " Ik geef de pen door" is iedere keer weer erg verassend met de meest uiteenlopende onderwerpen en dat IVN West-Friesland een springlevende vereniging is laat het activiteitenoverzicht in ieder geval goed zien, want die beslaan steeds ruim 2 pagina' s!

De kleurige Scharrelkidspagina springt ook " in het oog"... dat zal kinderen ZEKER aanspreken!

In het lentenummer lezen we o.a. dat Astrid Bijster de welverdiende Snoeshaan in ontvangst mocht nemen uit handen van onze voorzitter Geert Pietersen en op de middenpagina' s wordt de Tentoonstellingscommissie " in het zonnetje gezet" en dat IVN West-Friesland met de tijd mee gaat bewijst het artikel over een heus " Twitterac-count" en de ' NL doet-dagen' bij Het Egboetje waren een groot succes!

In het zomernummer wordt weer een nieuwe Natuurgidsen-opleiding aangekondigd, die als het goed is in 2017 van start zal gaan. Verder is het sponsorcontract met Incotec verlengd en dat is natuurlijk goed nieuws! Op de middenpagina' s staat een verslag met mooie foto' s van de werkgroep Egboetswater.

In het herfstnummer heb ik toch wel even " een brok in mijn keel" bij het lezen van het In Memoriam van Adri Bozelie. We missen je, hoor! Hoe vreemd is het dan om meteen daarna een prachtig verslag te lezen van een fantastische IVN-zomerweek in het Drents-Friese Wold. De middenpagina' s zijn deze keer gewijd aan de Paddenstoelenstudiegroep en met zeer mooie foto' s! Tevens kunnen ons alvast " vergapen" aan de tekeningen van het ondergronds boothuis, dat dankzij een aantal sponsors toch ECHT gerealiseerd gaat worden!

Het winternummer staat nu vol met een verantwoording van al onze activiteiten in 2016, zoals u nu kunt lezen. Een pracht-verslag van 2 van onze nieuwe natuurgidsen met een gids-experiment op Texel.

Wat is er weer veel gebeurd, het afgelopen jaar!! Namens alle leden van de redactiecommissie van de Alchemilla een groen, gezond en gezellig 2017!!

Boothuis

Onze trots: het nieuwe boothuis bijna af! Naast de giften van onze sponsors en donateurs is het boothuis deels gefinancierd uit eigen middelen.

Wij doen nog een beroep op een eenmalige gift die u kunt storten op IBAN NL13 RABO 0167760157.

Geert Pietersen, Gé Kenter, Theo Ruiter en Dick Koper

23 november

Alles wordt gecheckt

De buis is naar voren geduwd

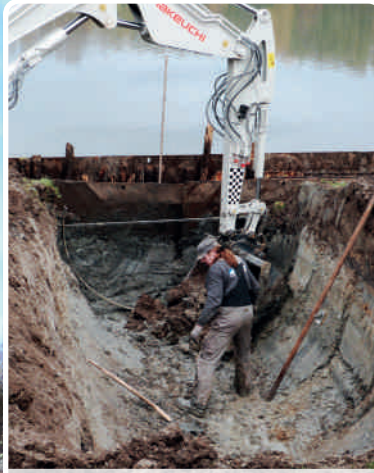
Damwand achterkant

5 december

25 oktober

23 november

Theo houdt het in de gaten

De burgemeester

30 november Sesam open u!

6 december de steiger klaar

Boothuis met hek

Boothuis bijna klaar!

Scholenwerk

Frieda Bus-Kok, coördinator scholen van het IVN afd. West-Friesland en Annette van den Berg, toekomstige (2017) coördinator scholen van het IVN afd. West-Friesland

In november 2015 ben ik begonnen als IVN-scholencoördinator. Destijds heb ik bij het bestuur aangegeven dat ik hooguit 2 jaar de IVN-scholencoördinator wil zijn.

Tijdens de Nieuwjaarsreceptie, januari 2016, raakte ik in gesprek met Annette van den Berg. Zij gaf aan dat zij een actief lid wil worden voor het IVN afd. West-Friesland. Dit heeft zich zo ontwikkeld dat Annette met ingang van 20 januari 2017 de nieuwe scholencoördinator wordt.

Het afgelopen jaar hebben Annette en ik veel samengewerkt en ik heb een groot vertrouwen in Annette gekregen om te weten dat het scholenwerk in goede handen komt te liggen.

De statistiek

Je kiest er zelf voor om het kalenderjaar of het schooljaar aan te houden.

Voor het jaarverslag is het kalenderjaar praktisch. Ik heb geen weet van de statistiek schoolperioden vòòr 2016.

Het IVN kalender-schooljaar bestaat uit 3 periodes (zie tabel):

Periode 1 = januari, februari, maart en april

Periode 2 = mei, juni en juli

Periode 3 = september, oktober en november

De aantallen voor 2017 gaan nog wijzigen.

In het schooljaar 2015-2016 zijn er aanvragen geweest van buiten het IVN-gebied; Heerhugowaard (ROC onderwijs) en Santpoort (Henk).

Ook het voortgezet onderwijs weet het IVN te vinden.

Henk heeft in overleg met een aantal scholen in de scholen natuurlessen gegeven in de klas.

De Schoolgidsen

Een groot compliment aan alle schoolgidsen. Ze moeten zich, met het geven van een excursie, voortdurend aanpassen aan het niveau van de leerlingen.

Van een "kabouter pad" -excursie met leerlingen van groep 1, 2 en 3 tot het geven van een "natuurscircuit" met leerlingen van groep 8.

Ze staan altijd goedgemutst klaar om hun enorme natuurkennis op een leuke manier door te geven aan de leerlingen. Een belangrijk onderdeel van de kabouterexcursie is de kabouter. Gerard, de man van Ria de Graaf, heeft alle kabouters weer pico bello in orde gemaakt. Gerard, hiervoor onze grote dank.

EDSO scholenprogramma en Annebeth Vree

Daar Annette en ik het EDSO-programma onder de knie moesten krijgen heeft Annebeth ons met raad en daad bijgestaan. Hiervoor mijn dank aan Annebeth de Vree.

In november 2015 heb ik jaarlijkse studiedag/evaluatiebijeenkomst van de Digitale aanbodcatalogus NMEGids.nl gevolgd. Tijdens deze bijeenkomst wordt gekeken naar de ontwikkelingen en nieuwe functionaliteit van het afgelopen jaar en wordt er uitleg gegeven over handige en minder bekende functies.

Tevens heb ik Evert van Dijk (EDSO) leren kennen. Het is prettig om de persoon te leren kennen. Het was zeer leerzaam.

Wij (IVN West-Friesland) hebben 24 scholenexcursies in

het EDSO-programma-aanbod staan. De scholen reserveren via dit EDSO-systeem de excursies. Vervolgens komen de schoolgidsen bijeen en worden de schoolexcursies ingeroosterd.

NME

Het EDSO-scholenprogramma is een database waarop het IVN een abonnement heeft samen met MEC-De Witte Schuur en MAK-Blokweer.

Wij, MEC-De Witte Schuur, MAK-Blokweer en het IVN afd. West-Friesland, zijn in 2016 1x bijeen geweest.

We versturen 3x per jaar separaat van elkaar 3 mail-nieuwsbrieven naar de scholen en 1x per jaar wordt een folder-brief naar de scholen gestuurd.

De nieuwsbrieven zijn naar klassenopbouw ingedeeld en bedoeld om een bepaalde excursies onder de aandacht te brengen van het onderwijzend personeel.

Media

Van de journaliste Kirsten, van het tijdschrift "Natuur en Milieu", is een aanvraag binnengekomen om een stuk te mogen schrijven over het IVN afd. West-Friesland en het scholengebeuren. Wij zijn enthousiast en na overleg wordt de slootjesexcursie in het Egboetswater uitgekozen.

De journaliste Kirsten en een fotograaf komen op 6 juni 2016 die middag naar het Egboetswater. Jan Flink, Bert Lanting en Annette van den Berg ontvangen de leerlingen van De Bangertschool uit Andijk. In het tijdschrift "Natuur en Milieu" heeft Kirsten een goed stuk geschreven over het IVN afd. West-Friesland, dus weer een positieve promotie voor ons IVN.

Egboetswater

Ria de Graaf maakt een scholen Egboetswater-jaarverslag.

Leskisten

Ingaande het nieuwe schooljaar zijn alle leskoffers en -kisten vervallen op 3 na.

De keuze bestaat nog alleen uit de leskisten "Bijen" en "Uilen", die met of zonder een uur les op school door een natuurgids kan worden besteld en de leskist "Huis-, Tuin- en Keukenvogels", ooit ontwikkeld door een aankomend Natuurgids.

Het zijn 3 mooie, informatieve leskisten die in het verleden zeer werden gewaardeerd.

Kerngroep scholen

De kerngroep scholen bestaat uit Annette, Jans, Hans, Ria en Frieda. Helaas is Adri, ook lid van de Kerngroep, ons ontvallen, we zullen haar positieve inbreng en creatief denken node missen.

Gelukkig wil Ria de Graaf bij de kerngroep actief worden als aanspreekpunt voor het Egboetswater. De kerngroep is opgezet om het "voorwerk" te doen, zoals: de roosters samenstellen, de NME nieuwsbrieven maken, contact onderhouden met het NME, de adreslijsten onderhouden, nieuwe excursies ontwikkelen, contactpersoon voor het Egboetswater en ga zo maar door.

Periode	2015-3	2016-1	2016-2	2016-3	2017-1	2017-2
Excursiesoorten	7	15	8	8		
Schoolaanvragen	23	52	39	24		
Leerlingenaantal	476	1400	1257	690		

Overzicht scholenwerk 2016

Boekenmarkt

Jans Wiersum

De boekenmarktwerkgroep o.l.v. Jans Wiersum is het hele jaar bezig boeken in te zamelen voor de halfjaarlijkse 2e hands boekenmarkten in het Streekbos Paviljoen.

Bijzonder vermeldenswaard is dat de inzameling geschiedt in de grote schuur van Wil de Wit in Berkhout, die elk half jaar zijn busje, afgeladen vol met 40 of meer bananendozen met boeken, naar het SP rijdt en dan nog 25 dozen moet achterlaten. Omdat mensen tijdens de markt nog dozen boeken aanbieden gaan er meestal een even groot aantal dozen met boeken die over zijn, weer terug!

Het uitzoeken en rubriceren van de boeken is veel werk, maar dit jaar hebben de bereidwillige handen van niet alleen Jans en Wil, maar ook van Vrouwkje Pietersen, Hennie Edelenbosch, Elke Ranzijn, Ben Hart en Geert Veldhuis het werk verlicht en de beide markten tot een succes gemaakt.

Op 29 mei, de dag dat het Streekbos Paviljoen 5 jaar bestond, was het prachtig weer en was er veel te doen buiten in het Streekbos, zodat de animo om op de boekenmarkt te snuffelen, niet erg groot was. Toch leverde dat toen een bedrag van € 223,50 op en wist Wil enkele dagen later nog € 70,- te scoren.

Op 20 november, een dag dat het stormde en regende en er weinig mensen verwacht werden in het Streekbos Paviljoen, was de opbrengst toch € 317,-.

Ledenadministratie

Rob den Hartog

Het jaar 2016 zijn wij gestart met 282 leden, waarvan er 207 IVN gemachtigd hadden om de contributie d.m.v. een automatische incasso van hun IBAN-rekening af te schrijven, de 15 Groencursisten hadden hun contributie al in het cursusgeld betaald en onze 6 ereleden en 16 huisgenootleden waren geen contributie verschuldigd.

De resterende 38 leden ontvingen omstreeks 15 januari een contributienota met toeslag wegens niet-automatische betaling. Drie van deze leden machtigden ons alsnog voor automatische incasso en één lid bleek inmiddels overleden.

In de loop van 2016 hebben 28 leden hun lidmaatschap opgezegd, w.o. 8 Groencursisten, die niet reageerden op ons aanbod om het lidmaatschap na afloop van de cursus tegen betaling voort te zetten.

Met nog een ruime maand te gaan hebben zich in 2016 ook weer 20 nieuwe leden aangemeld, waardoor wij ten tijde van het schrijven van dit verslag (27 november) verwachten het jaar 2016 met 275 leden af te zullen sluiten. De opbouw van dit ledental is als volgt: 6 ereleden, 14 huisgenootleden, 32 handmatig betalende leden en 223 automatisch betalende leden (incl. 8 donateurs).

Fluisterboot

Theo Ruiter

In maart zijn de eerste besprekingen begonnen voor een nieuw boothuis.

Op 6 april zijn de nieuwe accu's bij het Paviljoen bezorgd. De bedrading werd in orde gemaakt en aan de oplader aangesloten. De accu's los in de boot gezet en met Gé de boot naar Kooy gebracht om de accu's met een kast inbraakvrij te maken, zodat ze in ieder geval niet zo makkelijk mee te nemen zijn.

Op 14 april was de boot vaarklaar, helaas net te laat voor een natuurscircuit.

Op 23 april de eerste vaartocht voor een gezelschap van 22 personen. Het was maar 9 ° C, maar het woord kou is niet één keer gevallen.

Een vaartocht voor het KBO kwam te vervallen door een kapotte accu, maar Frieda heeft het keurig opgelost met een lezing en een boswandeling. Hartelijk dank Frieda! Zo heb je wat aan elkaar.

In totaal 407 personen hebben, via een boeking, een vaartocht door de polder ' Het Grootslag' meegemaakt. De winterstalling zal nu in het nieuwe boothuis zijn (zie fotoreportage op de middenpagina). De accu's, motor en oplader zijn dan eenvoudig in het magazijn te brengen. Wat een luxe!

Grote lisdodde
foto Hans Verhoeven

Arrangementen

Frieda Bus

Adri maakte altijd de jaarverslagen arrangementen en dat doe ik dit jaar. Voor zover ik weet zijn er in 2016 5 arrangementaanvragen geweest: de inkomsten over 2016 zijn € 250,00.

Wij, Adri, Hans en ik, verwerkten samen de aanvragen "IVN-arrangementen". De afspraak tussen ons was dat als Adri op vakantie was ik het over nam en dat functioneerde goed. Hans was het IVN-aanspreekpunt en hij gaf de aanvragen aan ons door.

Ook in dit jaarverslag wil ik Adri even memoreren: Adri, altijd blij van zin, zocht dan een IVN-gids uit die zij passend vond bij de doelgroep. Ik ga verder in haar voetsporen maar dat neemt niet weg dat ik het erg op prijs zal stellen als er zich een nieuwe "helper" wil aanmelden.

De aanvragen waren zeer divers: in leeftijdsgroep variërend van pubers tot bejaarden werden de volgende arrangementen gegeven, o.a.: wandeling in het Streekbos met de Nordic wandelgroep (gem. 60- en 70- plussers), wildplukken in het Streekbos (leerlingen van het Horizon College Heerhugowaard) en een lezing in de Incotec zaal aan 65-plussers.

Het werk zit er bijna op
foto Rob Rijswijk

Ook dames kunnen lekker knotten
foto Rob Rijswijk

Knotwerkgroep

Jacobje Visser

In 2016 is de Knotwerkgroep er 13 maal op uit getrokken om eigenaren te helpen met het knotten van hun Knotwilgen of -essen op vaak bijzonder mooie erven op het Westfriesse platteland.

Onze werkgroep bestaat uit ongeveer 18 tot 20 vrijwilligers en per keer knotten staan, afhankelijk van het aantal en formaat van de bomen, een aantal vrijwilligers klaar. Wanneer we een klus op een zaterdagochtend niet afkrijgen, is in 2016 vijfmaal doordeweeks een aantal vrijwilligers afgevaardigd om de laatste bomen van hun takkenpruik te ontdoen. In totaal zijn het afgelopen jaar 327 bomen geknot, waarvan 25 Knotessen en 302 Knotwilgen.

Afgelopen jaar zijn we door de eigenaren in de pauze telkens hartelijk ontvangen met koffie en iets lekkers daarbij. Dit gebeurt zowel op zaterdag als op een doordeweekse dag wanneer er slechts enkele vrijwilligers de resterende bomen onder handen nemen. Momenteel staan er nog slechts 15 tot 20 adressen op onze knotlijst en daarvan hebben maar enkele een flink aantal bomen (>30 bomen), waarbij veel vrijwilligers tegelijk aan de slag kunnen. Dit komt omdat in de afgelopen jaren oude bekenden zijn verhuisd, samen met familieleden hebben geknot of zijn overleden en de nieuwe eigenaar van het erf niet automatisch bij ons uitkomt. We zullen dus op zoek moeten gaan naar nieuwe adressen en daarbij kunnen we de hulp van eenieder gebruiken. Leg je oor te luister, spreek je netwerk aan en let op als je een mooie fietstocht maakt. En laat Westfriesse eigenaren van een flink aantal knotbomen op het erf contact met Rob Rijswijk opnemen om te kijken wat we voor elkaar kunnen doen.

In april was het tijd voor ons jaarlijkse uitje. Ditmaal gingen we met Jan Rotgans op het schip WR130 vanuit de haven van Den Oever op weg naar de zandbanken van de Waddenzee, waar we een stukje zouden gaan wadlopen. Onderweg werd er met een sleepnet gevist en een deel van dit sleepje werd op een watertafel uitgespreid, zodat we alle vissen, kreeften en andere zeebewoners goed konden bestuderen. Levend werd dit gezelschap vervolgens weer overboord gezet. Het wadlopen hebben we, wegens behoorlijk lage temperaturen en fikse regenbuien, gelaten voor wat het was en in plaats daarvan stortten we ons op warme soep in het vooronder. De zeer geslaagde dag werd afgesloten in een visrestaurant in Den Oever.

Madeliefjes

Werkgroep Egboetje

Werkgroep Egboetswater

Eind 2015 is weer een mooi excursieprogramma 2016 vanuit Het Egboetje opgezet en opgenomen in het jaarlijkse Toeristische Magazine Medemblik.

In het vroege voorjaar zijn de nestkasten schoongemaakt door Han Oranje en Gerard de Graaf.

Op zaterdag 12 maart was er weer de jaarlijkse 'NL-Doet' Dag die vooraf werd gegaan met een Boomplantdag. Schoolkinderen startten met het planten van zo'n 150 struiken en bomen.

Op 10 juli was de Landelijke Open Imkerdag van de Nederlandse imkers in Het Egboetje; deze werd in samenwerking met Willem Nijhuis verzorgd.

Daarnaast hebben we 30 excursies ingepland en in het Magazine laten publiceren met daarin de Natuurwerkdag op 10 september en de Open Dag op 24 september. Bij de 'NL-Doet' Dag en de Natuurwerkdag zijn er bergen werk verzet met op beide dagen 25 à 30 enthousiaste harde werkers.

De Open Dag kreeg ongeveer 100 bezoekers die genoten van de rondleidingen, de vaartocht, boekenmarkt, nachtvlinders en de speurtocht (zie verslag elders in deze Alchemilla).

De excursies werden met een gemiddelde van 20 personen bezocht.

Er zijn 26 scholen op bezoek geweest met in totaal 638 leerlingen.

De ruimtes voor de bloembedden zijn verzorgd en ingezaaid door Jos Groen.

Helaas is er door de lange droge periode weinig opgekomen en moesten de insecten hun voeding elders gaan halen.

Verder nog de maandelijkse inventarisaties en het monitoren van de vleermuizenkasten.

Veel werk is er verzet aan het onkruidvrij maken, de poel openhouden en het verwijderen van de hinderlijke brandnetels.

Natuurkoffer

Marianne Ouwerkerk

Wij hebben 9 presentaties gehad, variërend voor redelijk zelfstandigen tot zwaar demente cliënten. Het geeft altijd weer een goed gevoel als je deze mensen kunt bereiken. Dat gebeurt door middel van het ophalen van oude herinneringen, laten ruiken, proeven, voelen en beleven.

Ook dit jaar werd het IVN uitgenodigd om een kraam te bemannen bij de seniorenmarkt in winkelcentrum Streekhof te Bovenkarspel, evenals tijdens de waterweken in Medemblik. Zo hebben we onze Natuurkoffer kunnen promoten. Dit jaar is er een presentatie van de natuurkoffer gegeven aan mantelzorgers, gecombineerd met een workshop voederkransen maken, georganiseerd door het Vrijwilligerspunt. Hoewel dit niet onze doelstelling is, was het een mooie gelegenheid om de natuurkoffer te presenteren en 11 mensen hebben de workshop bezocht. Het was een geslaagde ervaring.

Dit alles bij elkaar heeft ons € 395,65 opgeleverd.

Tentoonstellingen

Lisbeth van Lintel

2016 was op tentoonstelling-gebied en binnen het team, een afwisselend jaar. Naast de vaste medewerkers - Beppie van der Wegen, Ria de Graaf, Lida Lissing, Syl Bajema en Lisbeth van Lintel - is het team uitgebreid met Annetta Kroonenburg. Wij zijn erg blij met haar inzet, vooral omdat Lida heeft aangegeven voorlopig minder inzetbaar te zijn.

We zijn het jaar begonnen met het thema "Enge beestjes". Spinnen, muizen, vleermuizen en wespen passeerden de revue. Waarom vinden sommigen deze dieren eng? Door informatie, het nut van deze dieren te laten zien en met grappige gedichtjes proberen we de "angel" uit de angst te halen. Het gedichtje van S. Abramsz over "de moeder van de duizendpoot" is één van de favorieten! Kinderen kunnen kleurplaten met een spin en een wesp kleuren en zien zo hoe zo'n diertje er van dichtbij uitziet.

Na het griezelen is het tijd voor de tweede tentoonstelling van het jaar "In, op, rondom het water". Dit valt mooi samen met de slootjesactiviteiten. Niet alleen wat er in het water te zien is komt aan bod (zoals onder andere kroos, diverse soorten vissen en de Otter) maar ook wat er langs de waterkant te zien is (planten zoals Fluitenkruid en Riet en diverse vogels). Ook worden er microben zoals het Beerdiertje behandeld. Ria van Duin is verantwoordelijk voor de prachtige aankleding van de vitrine en het versieren van het "gevaarte" boven de tafel in de ontvangstruimte.

Na al die nattigheid is het tijd voor vaste grond onder onze voeten. De derde tentoonstelling van het jaar heeft als thema "Kruidje-roer-me-niet". Onderwerpen als recepten met (wilde) kruiden, de kruidengeschiedenis en gevaarlijke kruiden komen aan bod. Op de grote tafel in de benedenruimte liggen diverse (gedroogde) kruiden uitgestald. De plaatselijke media besteedt zelfs een artikel aan deze tentoonstelling. Beppie en Lisbeth mogen vertellen over het tentoonstellingswerk, het thema kruiden en komen hiermee in de krant!

Als afsluiting van het jaar is op dit moment de tentoonstelling "In de spotlight" te bewonderen. Toos Brink is deze keer verantwoordelijk voor de aankleding van het 'gevaarte' boven de tafel, waarvoor dank! We proberen elk jaar alle onderwerpen en ideeën van het team aan bod te laten komen, maar soms blijft er toch nog iets liggen. Elk teamlid heeft nu de kans gekregen om een onderwerp, wat haar na aan het hart ligt, uit te lichten. Het thema is hierdoor breed ingevuld. Uilen, Lepelaars, wilde dieren komen aan bod maar ook zwerfafval en kauwen staan in de "spotlight".

Voor 2017 staan weer heel wat plannen op stapel. Tot ziens!

Werkgroep Weidevogels

Peter Tjeertes en Geert Pietersen

Inleiding

Het seizoen voor de weidevogelwerkgroep begon als altijd met de startavond. Die hadden we dit jaar op 10 maart.

Er viel veel te bespreken, omdat vanuit de provincie Noord-Holland nieuwe regels voor nestbescherming zijn opgesteld.

In het kort komt het er op neer dat gestreefd wordt naar grotere aaneengesloten gebieden voor later maaien waardoor de kuikens een betere overlevingskans hebben. Daar hoort bij dat de bescherming anders wordt, van markeren van nesten naar het waarnemen van broedparen. Voor velen van ons een nieuwe ontwikkeling.

2016 was uitgeroepen tot het jaar van de Kievit. Dit om extra publieksaandacht te vragen voor deze weidevogel, die nu trouwens voor het grootste deel op akkerland broedt.

Voor alle aanwezigen was er een speldje van Landschap Noord-Holland, onze partner bij de weidevogelbescherming. Zij voorzien ons ook van de benodigde materialen en organiseren cursussen voor nieuwe zoekers.

De slotavond was op 29 augustus op het bedrijf van de familie Oudshoorn in Wijdenes. Dit is een modern melkveebedrijf waar met de nieuwste apparatuur wordt gewerkt, waaronder een melkrobot. Voor velen van ons een nieuwe ervaring hoe zo'n bedrijf werkt.

Evenals vorig jaar waren de resultaten dit jaar wisselend.

De weidevogels lijken zich te concentreren op die plaatsen waar de kans op broedsucces het grootst is. Dat betekent grote verschillen per gebied in de zoekresultaten.

In totaal was het aantal beschermde nesten hoger dan vorig jaar, mede dankzij een aantal nieuwe percelen die we

mochten beschermen.

Het weer

Net als vorig jaar waren de wintermaanden zacht en nat. Van de vorst in Noord-Nederland hebben we weinig gemerkt.

Maart was over het algemeen koud en aan de droge kant, april vrij koud, nat en soms kouder dan de voorgaande decembermaand. De verwachting was dat de eerste eieren later zouden worden gevonden, maar er was weinig verschil met vorig jaar. Wel zijn de meeste vogels toch wat later van start gegaan.

Mei was gemiddeld warm en zonnig, met normale regenval in onze regio. Gelukkig zijn wij gespaard gebleven van het noodweer in het zuiden van ons land. Al met al matige omstandigheden bij de start van het broedseizoen.

De nesten (zie tabel 1)

In totaal vonden we 797 nesten. Dat is 167 meer dan vorig jaar.

De Kievit ging van 382 naar 501 nesten, dat is 31% meer. De Grutto ging van 69 naar 86 nesten, dat is 24% meer. De Scholekster ging van 123 naar 158 nesten, dat is 28% meer. De Tureluur ging van 22 naar 29 nesten, dat is 18% meer. Allen de Kluut liet het dit jaar afweten, die ging van 20 naar 2 nesten, een teruggang van 90%. Kennelijk voldeed het broedgebied niet meer aan de eisen van de Kluten.

Dus ondanks het koude voorjaar hebben we met een ware trendbreuk te maken.

In tabel 2 zien we dat predatie met 3,7% wat hoger was dan vorig jaar, maar nog altijd laag, vergeleken met de rest van Noord-Holland. Door werkzaamheden ging 6,8% van de nesten verloren. Dat is bijna 1,5% minder dan vorig jaar.

selectie: NH37 Weidevogelbeschermingsgroep IVN West-Friesland										
Soort	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bergeend							1			
Bontbekplevier	4	4	2	1			9	4	1	
Bruine kiekendief							1			
Fuut						1				
Gele kwikstaart	2	4		2	5		4	2	3	1
Graspieper	1				2					2
Grutto	111	147	139	134	98	74	96	75	69	86
Kievit	531	577	587	626	613	434	392	362	382	501
Kluut			1	4	12	1	2	11	20	2
Krakeend	1	1		1	2	1				4
Kuifeend	2	8	6	6	4	3	5	3	4	5
Meerkoet	6	16	3	7	2	6	2	6		2
Patrijs		1								
Scholekster	106	134	155	162	182	134	153	163	123	158
Slobeend	7	6	7	13	2	4	2	1	2	6
Tureluur	70	55	73	72	55	33	30	31	22	29
Veldleeuwerik	1			2	3		4	1	2	
Wilde eend	4	8	1	8	4	1	5	5	2	1
Totaal	846	961	974	1038	984	692	706	664	630	797

Tabel 1 Legsels per jaar en soort

selectie: NH37 Weidevogelbeschermingsgroep IVN West-Friesland

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Gele kwikstaart	1	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Graspieper	2	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	86	69	56	13	81.16	8	0	1	3	1	0
Kievit	501	439	361	78	82.23	14	2	38	13	0	11
Kluut	2	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Krakeend	4	1	0	1	0.00	0	0	0	1	0	0
Kuifeend	5	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Meerkoet	2	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Scholekster	158	129	110	19	85.27	2	4	7	5	0	1
Slobeend	6	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	29	22	20	2	90.91	1	0	0	1	0	0
Wilde eend	1	1	0	1	0.00	0	0	0	1	0	0
Totaal	797	671	557	114	83.01	25		46	24	1	12
% van bekend resultaat			83.01	16.99		3.73		6.86	3.58	0.15	1.79

Tabel 2 Legsels per soort

De gegevensinvoer

Door digitalisering verandert er veel. Zo ook het invoeren van de gevonden nesten in de database van Landschap Noord-Holland.

In het afgelopen voorjaar kreeg elke zoekgroep een inlogcode en een wachtwoord. Daarmee kan de groep zelf hun nestgegevens invoeren. Dat is goed opgepakt, van de 17 groepen hebben nu 13 zelf de gegevens ingevoerd. Eén groep heeft het gedeeltelijk zelf gedaan en van 3 groepen zijn de gegevens nog centraal ingevoerd.

Conclusie

Zoals elk jaar was dit weer een apart jaar. Voor het eerst in drie jaar hebben we weer meer nesten gevonden van Kievit, Grutto, Scholekster en Tureluur, ondanks een koude start van het seizoen. De digitale invoer van de nestgegevens door de zoekgroepen is goed opgepakt.

Jonge Kievitten
foto Piet Lasschuit

Bontbekplevier
foto Hans Verhoeven

Ecoproject

Louis van Wegen

Algemeen

In 1994 hielp de Provincie Noord-Holland de Westfriesse gemeenten om met ecologisch groenbeheer te starten. " Het gaat om een ommekeer in het denken over de tuin, de parken en de omgeving" aldus gedeputeerde Tielrooij. Twintig jaar geleden werd een deel van het Streekbos heringericht en kreeg de naam Ecoproject. Het Recreatieschap Westfriesland, RSW, was verantwoordelijk voor het beheer en het IVN nam een deel daarvan voor zijn rekening. Het gebied groeide snel dicht, het is altijd moeilijk geweest voor het IVN om vrijwilligers te werven voor het extra beheer. Tien jaar na de start zou het beheer geëvalueerd worden, maar geen van beide partijen nam daartoe het initiatief. In 2008 is door het IVN een beheerplan opgesteld met hulp van Landschap Noord-Holland. Het RSW ging ermee akkoord en tot op heden is dit plan leidend.

2016 kenmerkt zich door een begroeiing die op steeds meer plekken het streefbeeld van het beheerplan uit 2008 bereikt. De jarenlange inzet van de vrijwilligers en beroepskrachten wordt met dit resultaat beloond. De ommekeer waarover in 1994 gesproken werd werpt dan zijn vruchten af.

Het vrijwilligerswerk in het Ecoproject is anders dan in Het Egboetje en het knotten. Het Ecoproject is namelijk altijd vrij toegankelijk. Als vrijwilliger ben je dus net als een toevallige wandelaar in openbaar gebied. Als vrijwilliger van Het Egboetje heb je een sleutel van het toegangshek en bij een boer ben je welkom als knotter. Wanneer je als vrijwilliger toegang krijgt tot niet-openbaar gebied dan voelt dat als een beloning. Hiervan is in het Ecoproject geen sprake. Bovendien moeten we in het Ecoproject altijd rekening houden met vandalen, juist omdat het gebied altijd toegankelijk is voor iedereen. Daar staat tegenover dat we erg veel mensen spreken die het Ecoproject hebben leren kennen en zijn gaan waarderen.

Voor het vrijwilligerswerk in het Ecoproject, in Het Egboetje en bij het knotten wordt gebruik gemaakt van gereedschap van Landschap Noord-Holland (LNH). Voor de optimale inzet van vrijwilligers en het gereedschap van LNH houden we rekening met de data waarop gewerkt wordt in het Ecoproject, in Het Egboetje en het knotten. De reden hiervoor is dat het aantal vrijwilligers beperkt is en dat de aanhangwagen met het gereedschap van Landschap Noord-Holland die ons ter beschikking staat het beste op één plek tegelijk ingezet kan worden. Op deze manier kunnen we ook bij elkaar in de keuken kijken. Hierdoor zijn er meer dagen per jaar waarop elke vrijwilliger samen met anderen op mooie plekken het aangename met het nuttige kan combineren. Niet alleen door maaien, slepen, graven, afvoeren, ringen, snoeien enzovoorts.

Ook het maandelijks inventariseren van vogels, planten, paddenstoelen, vlinders, libellen enzovoorts past hierbij. Voor beide geldt: weet je niet zoveel of kun je niet zoveel, dan is dat geen belemmering om toch bij te dragen. Het leren herkennen van planten is heel belangrijk om goed te

Verjonging van de houtopstand tijdens de nationale Natuurwerkdag 2016
foto Louis van Wegen

kunnen werken in het groen. Bij het snoeien en maaien ontzien we gewenste soorten t.b.v. toename van de biodiversiteit.

Specifiek

Steeds vaker zien we dezelfde gezichten terug op werkdagen die bedoeld zijn voor het grote publiek. Hetzelfde geldt voor de werkdagen waarop alleen leden van het IVN klussen uitvoeren. Eigenlijk zijn we nog steeds met weinig IVN-ers waardoor de continuïteit gevaar loopt. Een excursie kun je afzeggen als er niet voldoende deelnemers zijn, maar het hooien moet elk jaar gebeuren en dat geldt ook voor andere beheerswerkzaamheden.

Het langzaam dicht groeien van alle open ruimte tussen de bosvakken, inclusief het water, is dit jaar beheersbaar geworden. Het beste voorbeeld hiervan is de plas die dit jaar uitgebaggerd en verdiept werd. Nu is het weer een grote open waterpartij zoals bedoeld in het ontwerp van 1995. De plas is vooral dit jaar een populaire plek geworden voor de spotters van IJsvogels. Het was opvallend dat in de nazomer overall kroos in de sloten lag, ook in het Streekbos, maar niet in de plas. Een mogelijke verklaring is dat het polderwater veel voedselrijker is dan het (regen)water in de plas. De IJsvogel profiteert daarvan. De spotters hebben zelf takken in de oever en de bodem gestoken in de hoop dat de IJsvogels hierop gaan poseren.

In dit jaar hebben we ook een plan gemaakt voor het verwerken van de bagger en de grond uit de plas. Het is de bedoeling dit te verwerken tot een hoge wal met steile oever, zodat IJsvogels en andere dieren hiervan gebruik gaan maken. Tijdens het voorbereiden en uitvoeren van het werk vragen we ons steeds af of het resultaat de biodiversiteit bevordert. Dit is een leerzaam proces en tegelijk de bedoeling van dit vrijwilligerswerk. Hieraan geven we graag ruchtbaarheid middels excursies en publicaties zodat de nieuwe kennis overgedragen wordt. Met sommige waarnemingen die duiden op toename van biodiversiteit zijn we terughoudend om verstoring door spotters te voorkomen. In dit jaar hebben we weer goed gebruik gemaakt van de bosmaaier die door het IVN zelf aangeschaft is. De motor-kettingzaag die we lange tijd leenden van LNH is terug en moet weer periodiek opgevraagd worden. Dit jaar zouden we het beheerplan van 2008 gaan actualiseren maar dat is

niet gelukt. Misschien dat het een leuke stageopdracht is voor de nieuwe lichting natuurgidsen.

- herhalen lezing 'Biodiversiteit in de tuin'
- kringloopwandeling(en)
- stadswandeling in Hoorn over biodiversiteit
- aanleg van een voedselbos bij het Streekbos

Werkgroep Duurzaamheid IVN West-Friesland

Geert Veldhuis

Activiteiten in 2016

11 april 2016, 20.00 uur, Interactieve lezing, in de Incotec-zaal van het Streekbos Paviljoen

Louis van Wegen ging met de aanwezigen in gesprek over het belang van 'Meer Leven in uw Tuin' met als ondertitel 'Biodiversiteit en de rol van compost', met mooie adviezen over het maken en gebruiken van compost en de plaats van de composthoop.

2 juli 2016 Duurzame Stadswandeling, vanaf station Enkhuizen

Astrid Bijster en Geert Veldhuis namen de aanwezigen mee door de stad met als thema: 'Biodiversiteit in de stad': hoe je tussen alle stenen en beton toch nog groen kan ontdekken en biodiversiteit en daarmee een stuk leefbaarheid kan creëren.

31 oktober 2016 als zondagmiddagactiviteit: Kringloopwandeling, Streekbos

Astrid Bijster heeft de aanwezigen naar aanleiding van alle herfstverschijnselen in het Streekbos laten ontdekken welke verschillende natuurlijke kringlopen er bestaan en wat niet aan deze natuurlijke wetmatigheden beantwoordt.

De werkgroep Duurzaamheid is opgericht binnen IVN West-Friesland omdat de naam IVN niet alleen verbonden is met Natuureducatie maar ook met Duurzaamheid. Duurzaamheid moest dus ook in onze educatie-activiteiten gaan doorklinken en doorwerken. Om daar handen en voeten aan te geven en elke activiteit hiermee te doordrenken en elke werkgroep met dit begrip te laten werken, gaat nog steeds heel wat tijd, inspanning en denkwerk kosten, voordat Duurzaamheid geïntegreerd en geïmplementeerd is. Om hieraan richting te geven en lijnen uit te zetten vinden wij de taak van deze werkgroep Duurzaamheid.

Ons eerste succes in deze taak is dat in de nieuwe Natuurgidsen Opleiding 2017-2018 er een 'rode draad' Duurzaamheid is opgenomen: elke les zal opgeluisterd worden met een door een cursist te presenteren 'duurzaamheidsmoment'; elke docent zal geïnstrueerd worden hoe 'duurzaamheid' in zijn of haar presentatie verwerkt kan worden; er zullen een aantal lessen speciaal aan duurzaamheidsonderwerpen besteed worden.

Verder zijn onze geplande activiteiten voor 2017:

- aansluiting zoeken bij de operatie Steenbreek van de Vereniging voor veldbiologie (KNNV) d.w.z. "tegels uit de tuin!"
- tentoonstelling over – het vergroten van – de Biodiversiteit in de tuin

De werkgroep Duurzaamheid van IVN West-Friesland bestaat uit: Astrid Bijster, Anna Frederiks, Conny Ligthert, Louis van Wegen, Eleonora de Boer, CC-lid Geert Pietersen en Geert Veldhuis, werkgroep coördinator, T: 06 52618372, E: g.r.veldhuis@ivn-westfriesland.nl

Cursussen

Astrid Bijster

IVN West-Friesland heeft een cursusteam bestaande uit: Beppie van der Wegen, Ria de Graaf, Anna Frederiks, Theun de Jong, Geert Veldhuis en Astrid Bijster.

In 2016 hebben we in het voorjaar twee verdiepende cursussen georganiseerd, bedoeld voor natuurgidsen, groencursisten en verder iedereen met belangstelling.

1. Vogelcursus: Deze cursus bestond uit 1 cursusavond en 3 praktijkochtenden in het voorjaar, waarbij we heel vroeg op de ochtend vogels gingen kijken en daarna bespraken in het Streekbos Paviljoen. Er heeft een verslag van deze cursus in de Alchemilla gestaan.

De vogelcursus trok 19 deelnemers.

2. Plantencursus: Deze cursus bestond uit 3 cursusavonden, waarbij een aantal plantenfamilies werden behandeld en geoefend werd met determineren met behulp van een flora. En ook een praktijkbijeenkomst op zaterdagochtend om in het veld te oefenen. Daarna werden in de zomer nog een aantal oefenavonden georganiseerd voor liefhebbers. De plantencursus trok 14 deelnemers.

3. Een verdiepende landschapscursus trok te weinig deelnemers om te starten. Maar na de landschapscursusavond in de groencursus zijn er alsnog voldoende deelnemers aan de landschapscursus. We gaan op zoek naar een geschikte periode in 2017.

In het najaar van 2016 hebben we wederom een groencursus georganiseerd van 6 cursusavonden en 4 praktijkbijeenkomsten. De opzet was vergelijkbaar met de groencursus van 2015. Er waren lessen over insecten, planten, vogels, bomen, landschap en paddenstoelen. Deze cursus trok 18 deelnemers.

Verder is het cursusteam al een groot deel van het jaar bezig met de voorbereiding van de Natuurgidsenopleiding. Deze opleiding start op 10 januari 2017 en duurt anderhalf jaar. Op het moment van het schrijven van dit jaarverslag hebben we al voldoende deelnemers om de Natuurgidsenopleiding te starten.

Sponsors algemeen

WFO

mr. Hans van der Horst
mr. Anna Bakker
mr. Kees van Duin

Net iets meer notaris

Burgemeester Schrijnderlaan 2 . 1613 JW . Grootebroek
Zuiderkerkplein 9 . 1601 HK . Enkhuizen
T (0228) 51 24 44 . F (0228) 51 52 03
info@wfonotarissen.nl . www.wfonotarissen.nl

ABZ SEEDS *Internationaal specialist in aardbei F1 hybriden*
GOURMET STRAWBERRIES

ABZ Seeds is een Hollands veredelingsbedrijf welke zich volledig toelegt op de ontwikkeling van F1-hybride aardbeirassen, vermeerderd door zaad.

Met onze aardbeiplant Delizz® kan iedereen op een eenvoudige manier thuis aardbeien kweken.

Vanuit ons mooie pand Holland Strawberry House aan de Vleetweg in Andijk werken wij met een enthousiast team aan de verdere ontwikkeling van F1-hybride aardbeirassen, omdat wij iets willen betekenen voor liefhebbers van aardbeien over de gehele wereld.

Vleetweg 12 | 1619 PR Andijk | Holland
T.: +31 228 515280 | info@abz-strawberry.nl
www.abz-strawberry.com

HOLLAND STRAWBERRY HOUSE

Sponsors boothuis

Westfriesland fonds

Rabobank

Autobedrijf Julius B.V.

Sponsor uitdiepen plas Ecoproject

incotec

the seed enhancement company

in
West-Friesland
bedankt al deze
sponsors van harte voor
hun bijdrage!

Vacature Werkgroep Natuurkoffer

De Natuurkofferwerkgroep zoekt dringend mensen die ons team willen versterken. Door organisatorische omstandigheden verlaten enkele gidsen onze werkgroep.

De Natuurkoffer is een succesvol project van IVN-West-Friesland en wij willen dit graag voortzetten.

Wij bezoeken verzorgingstehuizen en werken hoofdzakelijk met groepjes van maximaal 10 personen met een meer of mindere vorm van dementie.

Meer weten? Kijk op onze site: <https://www.ivn.nl/afdeling/west-friesland/natuurkoffer-voor-ouderen-in-verzorgingstehuizen>

Interesse? Neem dan contact op met Marianne Ouwerkerk, T: 0228582303, E: m.ouwerkerk@ivn-westfriesland.nl.

Voorinformatie betreffende de jaarlijkse contributiebetaling

Rob den Hartog

Overeenkomstig het in de ALV 2016 genomen besluit is de minimum contributie vanaf 2017 gelijk getrokken met de landelijk vastgestelde contributie ad. € 24,00.

Anders dan voorheen wordt dit bedrag vermeerderd met de door ons per geregistreerd huisgenootlid af te dragen kosten ad. € 3,00.

Het totaal verschuldigde bedrag wordt bij de leden die ons daarvoor hebben gemachtigd op maandag 16 januari 2017 automatisch van hun betaalrekening afgeschreven.

Eveneens op die datum wordt bij onze donateurs hun vrijwillige donatie met een minimum van € 10,00 van hun betaalrekening afgeschreven.

Bij de Euro incasso's worden ons IncassantID NL23Z-ZZ406248590000 en het achterop deze Alchemilla bij uw adres afgedrukte lidmaatschapsnummer als machtingskenmerk vermeld.

Tenzij anders overeengekomen zijn onze ereleden geen contributie verschuldigd en betalen de landelijk ingeschreven leden hun contributie rechtstreeks aan de landelijke ledenadministratie. Alle overige leden dan de hiervoor genoemde ontvangen van ons begin januari 2017 een betalingsverzoek voor de vastgestelde gezinscontributie, vermeerderd met € 2.00 wegens extra admi-

Bij de voorplaat

Fred Weel

Deze zomer was er een Visarend aanwezig in oostelijk West-Friesland.

Mijn eerste waarneming was op 7 juli bij de Vooroever in Wervershoof en een paar dagen later zag ik de vogel bij de Lutjebroekerweel.

Tot 16 oktober heb ik de Visarend vaak in de Lutjebroekerweel kunnen spotten en ook mooi kunnen fotograferen. Het is een doortrekker en aan de witte punten op de vleugelrand kon je zien dat het hier om een jong exemplaar ging.

De vogel kwam hier goed aan zijn trekken, want ik heb meerdere malen gezien dat hij een forse vis had gevangen. Het is een forse vogel met een lichaamslengte van 50-60 cm en een spanwijdte tussen de 1m52 en 1m67. De vogel viel dus wel op en meerdere natuurliefhebbers hebben genoten van zijn aanwezigheid.

Uitnodiging voor de nieuwjaarsreceptie 2017

Het bestuur van IVN West-Friesland

Hierbij nodigt het IVN-bestuur u uit voor haar nieuwjaarsreceptie op zondag 8 januari 2017 van 15.30 u - 17.00 u in de Incoteczaal in het Streekbos Paviljoen. Onder het genot van een hapje en een drankje brengen we een toast uit op het nieuwe jaar waarna u elkaar alles wat wenselijk is kunt toewensen.

Cursusnieuws

Astrid Bijster

Op 10 januari 2017 start de Natuurgidsenopleiding (NGO). In iedere Alchemilla zullen we een verslag plaatsen van de voortgang van deze Opleiding. De lessen zijn om de 14 dagen en op de zaterdagen erna is er bijna altijd een praktijkbijeenkomst. Allerlei onderwerpen op het gebied van flora, fauna en landschap komen aan de orde. Duurzaamheidsthema's en didactiek zullen als een rode draad door de hele opleiding lopen. Voorts is er een observatieopdracht van een boom als groene draad door de seizoenen. De Natuurgidsenopleiding is een actieve cursus en leidt op tot Natuurgids. Er is veel belangstelling voor de Natuurgidsenopleiding.

Daarnaast gaan we een geschikte periode zoeken voor een verdiepende landschapscursus. Datum en periode zullen waarschijnlijk in de volgende Alchemilla worden vermeld.

Voor meer informatie over de landschapscursus of andere cursussen: neem contact op met cursussen@ivn-westfriesland.nl

Scharrelkids

Jouw pagina met ditjes en datjes

Weet je het nog, wat een sneeuwpop is? De laatste jaren sneeuwt het niet hard genoeg. Maar dan maak je er toch één van van witte wol? Zo doe je dat: kopieer de link in je browser:

<https://www.youtube.com/watch?v=dgBBElmqLjY>

Maak een grote en een kleine pompom. Zet ze aan elkaar door er een cocktailprikker in de stoppen. Versier de sneeuwpop met knopen, maak een hoed van zwart karton en kijk..... daar staat hij.

De tak die schudt haar blaadjes af
Het egeltje gaat slapen
De eekhoorn rent maar in het rond
Om nootjes op te rapen

De ganzen vliegen samen weg
De vlinders zijn verdwenen
Een dikke grijze pissebed
Kruipt weg onder de stenen
De mieren lopen naar hun hoop
En blijven lekker binnen
Ee eerste sneeuwvlok dwarrelt neer
De winter kan beginnen

Woordzoeker winterwoorden

N	L	I	L	S	R	A	A	J	W	E	I	N	D	K	O	U	D	P					
J	J	U	A	S	A	A	L	K	R	E	T	N	I	S	Q	E	R	J	F				
W	U	E	E	N	S	V	E	T	B	O	L	S	K	P	H	Z	Q						
A	N	I	J	S	M	U	T	S	X	L	C	A	I	L	Y								
N	S	T	O	P	P	M	A	T	S	H	W	N	D										
T	O	L	I	E	B	O	L	V	A	F	D												
P	S	E	U	B	L	E	H	C	A	K	A	T											
K	L	J	N	N	W	J	D	Q	G	T	V	S	I										
G	P	E	H	C	S	W	U	E	E	N	S	O	N	W	L								
G	Y	E	O	S	E	X		T	G	V	R	O	T	Q									
E	S	K	I	M	O	S		S	H	S	E	I	V	Q									
K	Y	I	G	J											T	R	S	Z	A				
L	U	H	Y																Z	Y	V	E	
G	K																					D	V

SNEEUW
VORST
SINTERKLAAS
SCHAATS
KACHEL
WANTEN
IJSMUTS
NIEUWJAAR
VETBOL
PINDASNOER
SNEEUWSCHEP
SKI
STAMPPOT
WIT
ESKIMO
KOUDE
IGLO
OLIEBOL
SLEE
WAK

Wil je de vogels eens lekker verwennen?
Maak dan een cupcake. Zo doe je dat:

Smelt wat rundvet (dat koop je bij de slager.) Even op laten stijven tot het dik vloeibaar is. Giet het in het vormpje en strooi er al roerende wat vogelvoer in. Versieren met besjes, rozijntjes, alles wat een vogeltje lekker vindt.

Activiteitenoverzicht IVN WF januari t/m maart 2017

Maandag 2 januari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie paddenstoelen in het Streekbos door Paddenstoelen studiegroep PWF

Verzamelen bij IVN in het Streekbos Paviljoen, om 12.30 uur. Tot 15.00 uur inventariseren, daarna tot 17.00 uur microscopisch onderzoek van de gevonden zwammen in het Paviljoen.

Informatie en opgave Wil Stelling 0228 315307 of w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Woensdag 4 januari

Kinderactiviteit: Vogelvoer voor wintergasten

Maak je eigen vogelsmulverrassing van 13.30 - 15.30 uur in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen. Hulp van (groot) ouders is welkom. Kosten € 3,- per creatie. Aanmelden: Marianne Ouwerkerk, 0228 582303.

Zaterdag 7 januari

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio door de Knotwerkgroep

Aanvang 9.00 uur. Help het landschap mooier maken en behoud de knotwilgen. Informatie en opgave Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 8 januari

Volwassenenactiviteit: Winters bos

Laarzen aan voor een verrassende struintocht door het Streekbos met twee doorgewinterde IVN-gidsen.

Aanvang 14.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Zondag 8 januari

Nieuwjaarsreceptie voor IVN-leden

Van 15.30-17.30 uur in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen. Samen toosten op een goed 2017.

Maandag 9 januari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Egboetswater

Meehelpen de flora en fauna te onderzoeken en in kaart te brengen. Aanvang 13.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie Ria de Graaf 06 40392703.

Zaterdag 14 januari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Ecoproject

Help mee om de flora en fauna in kaart te brengen. Verzamelen om 9.00 uur - start 9.30 uur om daarna tot de middag te inventariseren. Informatie Hans Verhoeven 06 18903922.

Maandag 16 januari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie paddenstoelen in het Zanddepot door Paddenstoelen studiegroep PWF

Verzamelen bij IVN in het Streekbos Paviljoen, om 12.30 uur en tot 16.00 uur inventariseren. Geen microscopie. Informatie en opgave Wil Stelling 0228 315307 of w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Zaterdag 21 januari

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio door de

Knotwerkgroep

Aanvang 9.00 uur. Help het landschap mooier maken en behoud de knotwilgen. Informatie en opgave Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 22 januari

Gezinsactiviteit: Huisje Pluisje inlooppiddag

Infomiddag over konijnen bij IVN in Streekbos Paviljoen. Van 14.00 - 17.00 uur zijn er lieve konijnen op bezoek van Opvangtehuis Huisje-Pluisje. Alles over de aanschaf en verzorging van konijnen door Danielle Dekker en Caitlin Ooms.

Woensdag 25 januari

Lezingavond Vogelreis Ebroadelta en Pyreneeën

Start 20.00 uur in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen.

Meegenieten van vogels, planten, landschap en bewoners van Spanje. Fotoreisverslag door Hans Verhoeven.

Kosten koffie/thee € 1,- en een vrijwillige bijdrage.

Zondag 29 januari

Kinderactiviteit: Winterpret met sneeuw

Om 14.00 uur start een luister/knutselactiviteit bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Hoe mooi is een sneeuwvlok van dichtbij?

Iedere vlok is anders. Doe mee en luister naar het winterverhaal.

Maandag 30 januari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie paddenstoelen in het Streekbos door Paddenstoelen studiegroep PWF

Verzamelen bij IVN in het Streekbos Paviljoen, om 12.30 uur. Tot 15.00 uur inventariseren. Daarna volgt van 15.00 - 17.00 uur microscopisch onderzoek van de gevonden zwammen in het Paviljoen.

Informatie en opgave Wil Stelling 0228 315307 of w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Zaterdag 4 februari

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio door de Knotwerkgroep

Aanvang 9.00 uur. Help het landschap mooier maken en behoud de knotwilgen. Informatie en opgave Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 5 februari

Gezinsactiviteit: Dieren opzetten, hoe doe je dat?

Een infomiddag, Jan van Hout is preparateur en komt vertellen over zijn bijzondere hobby. Hij neemt voorbeelden mee. Start om 14.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Zaterdag 11 februari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Ecoproject

Help mee om de flora en fauna in kaart te brengen. Verzamelen om 9.00 uur - start 9.30 uur om daarna tot de middag te inventariseren. Informatie Hans Verhoeven 06 18903922.

Zondag 12 februari

Gezinsactiviteit: Rondje Egboetswater

Doe de laarzen aan voor een winterwandeling met thema natuur: horen, zien en ruiken. Start 13.00 uur bij het Eg-

boetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert.

Maandag 13 februari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Egboetswater

Meehelpen de flora en fauna te onderzoeken en in kaart te brengen. Aanvang 13.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie Ria de Graaf 06 40392703.

Maandag 13 februari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie paddenstoelen in De Weelen door Paddenstoelen studiegroep PWF

Verzamelen bij IVN in het Streekbos Paviljoen, om 12.30 uur. Tot 15.00 uur inventariseren. Daarna volgt van 15.00 - 17.00 uur microscopisch onderzoek van de gevonden zwammen in het Paviljoen.

Informatie en opgave Wil Stelling 0228 315307 of w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Zaterdag 18 februari

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio door de Knotwerkgroep

Aanvang 9.00 uur. Help het landschap mooier maken en behoud de knotwilgen. Informatie en opgave Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 19 februari

Volwassenenactiviteit: Natuur mantelzorg voor ouderen

Regelmatig bezoeken IVN-gidsen tehuizen om over de natuur te vertellen. De natuurkoffer zit vol verhalen en geurende kruiden, bloemen en grassen. Vanmiddag ook voor iedereen vanaf 14.00 uur in het Streekbos Paviljoen.

Woensdag 22 februari

Gezinsactiviteit: Uilen en braakballen

Introductie over uilen en braakballen uitpluizen van 18.30-21.30 uur bij IVN in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen. Neem een pincet en tandenborstel mee. Onderzoek uilenvoedsel i.s.m. Landschap Noord-Holland.

Maandag 27 februari

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie paddenstoelen in het Streekbos door Paddenstoelen studiegroep PWF

Verzamelen bij IVN in het Streekbos Paviljoen, om 12.30 uur. Tot 15.00 uur inventariseren. Daarna volgt van 15.00 - 17.00 uur microscopisch onderzoek van de gevonden zwammen in het Paviljoen.

Informatie en opgave Wil Stelling 0228 315307 of w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Zaterdag 4 maart

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio door de Knotwerkgroep

Aanvang 9.00 uur. Help het landschap mooier maken en behoud de knotwilgen. Informatie en opgave Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 5 maart

Gezinsactiviteit: Slangen en koudbloedige dieren

Van 14.00 – 15.00 uur vertellen André en Sefanja Franssen over slangen, hun leefwijze en verzorging bij IVN in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen. Daarna tijd voor een fotosessie met levende slangen.

Zondag 5 maart

Gezinsactiviteit: Lammetjes op de schapenboerderij

Van 13.00 – 16.00 uur welkom op de biologische ijs- en schapenkaasboerderij Gouw 57a 1614 MB Lutjebroek.

Woensdag 8 maart

Lezingavond Oost Georgië – Armenië 2016

Aanvang 20.00 uur in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen. Gefilmd reisverslag van Tjalling James over de cultuur en indrukwekkende natuur. Vanuit Tbilisi tot de Mount Kazbegi in de Kaukasus, Jerevan met zicht op de Ararat in Turkije. Kosten koffie/thee € 1,- en een vrijwillige bijdrage.

Zaterdag 11 maart

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Ecoproject

Help mee om de flora en fauna in kaart te brengen. Verzamelen om 9.00 uur – start 9.30 uur om daarna tot de middag te inventariseren. Informatie Hans Verhoeven 06 18903922.

Zaterdag 11 maart

Volwassenenactiviteit: NL Doet Dag Egboetswater

Help de natuur een handje, samen klussen is leuk! Verzamelen om 9.00 uur bij Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud. Opgave Henk Lanting 06 11028030.

Zondag 12 maart

Gezinsactiviteit: Poep en hygiëne in vroegere tijden

Archeologievrijwilligers Frank Postma en Gertie de Koeijer behandelen een 17e eeuwse onderwerp waar een 'luchtje' aanzit. Om 14.00 uur in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen. Wat heeft poep met milieu en duurzaamheid te maken?

Maandag 13 maart

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Egboetswater

Meehelpen de flora en fauna te onderzoeken en in kaart te brengen. Aanvang 13.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Informatie Ria de Graaf 06 40392703.

Maandag 13 maart

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie paddenstoelen in het Streekbos door Paddenstoelen studiegroep PWF

Verzamelen bij IVN in het Streekbos Paviljoen, om 12.30 uur. Tot 15.00 uur inventariseren, daarna tot 17.00 uur microscopisch onderzoek van de gevonden zwammen in het Paviljoen.

Informatie en opgave Wil Stelling 0228 315307 of w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Dinsdag 14 maart

Jaarvergadering IVN West-Friesland

Start om 19.30 uur voor leden in de Incoteczaal Paviljoen. Ter afsluiting van de avond napraten met een lekker hapje en drankje.

Zaterdag 18 maart

Volwassenenactiviteit: Knotten ergens in de regio door de Knotwerkgroep

Aanvang 9.00 uur. Help het landschap mooier maken en behoud de knotwilgen. Informatie en opgave Rob Rijswijk, 0228 561642.

Zondag 19 maart

Gezinsactiviteit: Praten over bomen

Bomen gaan in en komen uit hun winterslaap, is dat zo? Allerlei bomen 'weetjes' ontdekken tijdens een wandeling door het Streekbos in lentegroen. Naar de knoppen! Aanvang 14.00 uur in het Streekbos Paviljoen.

Zaterdag 25 maart

Gezinsactiviteit: Lentefeest in het Streekbos

De komst van de lente wordt gevierd met verhalen. De winterheks Holica wordt verjaagd en de lentefee wordt luidek welkom geheten met verhalen, kleuren en vuur. Aanvang 18.30 uur bij IVN in Streekbos Paviljoen.

Zondag 26 maart

Gezinsactiviteit: Wandeltocht door 't Skoot Opperdoes

De ontwikkeling van oude naar nieuwe, verrassende natuur. Verzamelen om 14.00 uur op parkeerplaats Koningspad, zijweg Zwarte weg in (noord) Opperdoes. Laarzen aanbevelen. Contactpersoon Jan Flink 06 25130797.

Maandag 27 maart

Volwassenenactiviteit: Inventarisatie paddenstoelen in het Dijkgatbos Wieringerwerf door Paddenstoelen studiegroep PWF

Verzamelen om 12.30 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen en tot 16.00 uur inventariseren. Geen microscopie. Informatie en opgave Wil Stelling 0228 315307 of w.stelling@ivn-westfriesland.nl

Haas
foto Hans Verhoeven

Stralende sterren

De mens reikt in wijds gebaar en met raketten naar de hemel: als om de sterren te plukken en zich eeuwigheid te verwerven.

De houthakker weet: er schuilt meer in het hart van een boom. Zijn bijl vindt een ster: handenwrijvend staat hij voor het sterrenvuur, zoals zijn voorouders deden. Hartewarmte heeft eeuwigheidswaarde.

Joke Tilgenkamp 2016

Foto: gekapt hout op Houtvesterij 't Loo in Elspeet (Joke Tilgenkamp)

Indien onbestelbaar retour: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

